

Nr 80

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70; given Stockholms slott den 7 mars 1969.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70. Den avser alltså begäran om anslag för investeringar som är lämpliga att utföra i arbetslöshetsbekämpande syfte. Förslaget till allmän beredskapsstat omfattar sammanlagt 1 346,7 milj. kr. i anslag. Härav faller 1 070 milj. kr. på driftbudgeten och 276,7 milj. kr. på kapitalbudgeten. Den s. k. finansfullmakten som är knuten till beredskapsstaten skall enligt förslaget oförändrat gälla 600 milj. kr.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7
mars 1969.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70* och anför.

Inledning

Enligt 63 § regeringsformen kan riksdagen anta en allmän beredskapsstat med de anslag som kan behövas i en ekonomisk krissituation eller i ett annat nödläge. Beredskapsstaten skall antas i samma ordning som gäller för reglering av riksstaten. I samband härmed kan riksdagen bestämma de villkor under vilka Kungl. Maj:t får disponera de anslag som är upptagna i beredskapsstaten.

Allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 har antagits av 1968 års riksdag (prop. 1968: 80, SU 65—74, 105, JoU 23, rskr 180, 183—192, 257). Den omfattar sammanlagt 1 414,5 milj. kr. i anslag. Härav faller 1 101,7 milj. kr. på driftbudgeten och 312,8 milj. kr. på kapitalbudgeten. För att beredskapsstaten skall sättas i kraft krävs särskilt beslut av riksdagen. När riksdagen antog beredskapsstaten beslöt den också om en s. k. finansfullmakt. Denna innebär att Kungl. Maj:t omedelbart kan besluta om utförande av arbeten för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten intill ett sammanlagt belopp om 600 milj. kr. Finansfullmakten får utnyttjas endast om arbetsmarknadsläget kräver det. Den har hittills inte utnyttjats.

Arbetsmarknadsstyrelsen skall varje år enligt sin instruktion upprätta ett förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt. Styrelsen har nu kommit in med det förslag som skall ligga till grund för den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1969/70. Förslaget torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende som *bihang*.

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv och finansiering av denna

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv bygger på samma principer som tidigare år. Det innebär att i förslaget ingår endast arbetsobjekt och industribeställningar som är så angelägna att de i vart fall skulle utföras under de närmaste åren. När långsiktiga investeringsplaner förelegat har objekten i regel valts inom ramen för dessa. På så sätt sker en samordning mellan de anslag som anvisas på riksstat och de som anvisas på beredskapsstat.

Liksom tidigare år har i statsverkspropositionen föreslagits anslag för vissa affärsdrivande verk, som medger en investeringsökning utöver ramarna med omkring 10 %, om detta befinns påkallat av konjunkturmässiga eller andra skäl. För vägväsendet synes anslagsmässiga möjligheter föreligga att öka verksamheten under budgetåret 1969/70, om detta befinns önskvärt.

Genom den angivna anslagstekniken får man på betydelsefulla områden en flexibilitet motsvarande den som avses med beredskapsstaten. Investeringsreservens avgränsning gentemot de företag, som kan utföras genom en ökning av investeringsramarna med anlåtande av tillgängliga och föreslagna anslag eller beställningsbemyndiganden, blir därför flytande, bl. a. med hänsyn till att ändringar i turordningen för de ordinarie företagen kan äga rum.

För intagande av arbeten eller beställningar i investeringsreserven har i regel satts som villkor att planeringsläget skall medge arbetenas påbörjande resp. utläggning av beställning inom en varseltid av 4 månader. För husbyggnadsobjekt medger planeringssituationen dock inte detta, utan en varseltid av 4—6 månader eller längre får beräknas för dessa. Särskild uppmärksamhet har ägnats förnyandet av reserven av statliga industribeställningar. Samråd har i detta syfte skett med berörda verk, bl. a. med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap och med SIDA.

Sammanlagt ingår byggnads- och anläggningsarbeten samt industrianskaffningar till ett belopp av 1 591,1 milj. kr. i investeringsreserven. Av ovannämnda kostnadsvolym utgörs 865,8 milj. kr. av anläggningsarbeten, inberäknat skogsvårdsarbeten m. m., 255,1 milj. kr. av husbyggnadsarbeten samt 470,2 milj. kr. av industribeställningar. Objekt för 978,2 milj. kr. faller inom den statliga sektorn och för 613 milj. kr. inom den kommunala och enskilda sektorn.

Arbetsmarknadsstyrelsen har under hand redovisat bl. a. hur den av styrelsen föreslagna investeringsramen är regionalt fördelad.

Sysselsättningseffekten av i förslaget upptagna projekt kan i sista produktionsledet beräknas uppgå till ca 2 950 000 dagsverken. Härav hänför sig

ca 1 800 000 till byggnads- och anläggningsarbeten, ca 900 000 till industribeställningar och ca 250 000 till skogs- och naturvårdsarbeten. Härtill kommer de effekter i tidigare produktionsled som arbetenas utförande skulle föranleda. Av redovisningen framgår att projekt i investeringsreserven finns upptagna för samtliga län. Den kostnadsmässigt mest betydande projektgruppen, dvs. anläggningsarbeten, har en relativt jämn fördelning med viss tyngdpunkt förlagd till skogslänen. Ca en tredjedel av anläggningsarbetena i investeringsreserven är regionalt fördelad till skogslänen, ca en femtedel till stortstadslänen och resterande ca 45 % till gruppen övriga län.

Av de i investeringsreserven upptagna statliga industrianskaffningarna om totalt ca 380 milj. kr. hänför sig de största summorna till anskaffningar av motorfordon och rälsgående fordon (77 milj. kr.), anskaffningar inom vapen- och ammunitionsindustrin (61 milj. kr.), radio- och elektroteknisk industri (51 milj. kr.), annan mekanisk verkstadsindustri (48 milj. kr.) samt beklädnads- och sömnadsindustri (50 milj. kr.).

Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger inte något förslag till investeringsreserv avseende bostadsbyggandet. Styrelsen hänvisar till förslaget i årets statsverksproposition (prop. 1969: 1 bil. 13), enligt vilket planeringen för år 1969 inriktas på en igångsättning om 103 000 lägenheter jämfört med den preliminärt fastställda planen om 95 000 lägenheter samt att för år 1970 utöver den preliminära planens 95 000 lägenheter åtgärder vidtas för planering och fördelning av en projektreserv omfattande 8 000 lägenheter.

Beträffande frågan om finansieringen av investeringsreserven föreslår arbetsmarknadsstyrelsen i första hand, att vissa förslagsanslag i den riksstat som kommer att fastställas för budgetåret 1969/70 skall få belastas med högre belopp än det i riksstaten upptagna. Detta gäller följande anslag, nämligen Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m., Bidrag till skogsförbättringar, Vägbyggnader på skogar i enskild ägo, Arbetsförmedlingen samt Arbetsmarknadsutbildning m. m. Härutöver föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att anslag förs upp på allmän beredskapsstat med sammanlagt 1 347,4 milj. kr. Härav faller 1 073,9 milj. kr. på driftbudgeten och 273,5 milj. kr. på kapitalbudgeten.

De anslag som arbetsmarknadsstyrelsen föreslår avser dels enstaka investeringsobjekt, dels kollektiva ändamål. Beträffande de sistnämnda föreslår styrelsen att de bestämmelser som gäller för innevarande budgetår skall gälla även för beredskapsstaten för budgetåret 1969/70. Således bör objekt för vilka medel beräknats under kollektivanslag kunna bytas ut mot andra objekt av likartat slag. Vidare bör kollektivanslagen kunna användas för att forcera arbeten av motsvarande art för vilka medel beräknats på riksstaten. För att man skall få önskvärd handlingsfrihet vid uppkommande arbetslöshetssituationer bör det härutöver liksom under innevarande budgetår också finnas ett samlingsanslag benämnt Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen konstaterar, att statsbidrag i princip bör utgå enligt gällande grunder till kommunala och enskilda arbeten, som anordnas i sysselsättningsstödjande syfte. Möjligheter bör dock liksom hittills finnas att jämka statsbidragsgrunderna med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För att Kungl. Maj:t i viss utsträckning skall kunna utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut meddelats föreslår arbetsmarknadsstyrelsen slutligen att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om en finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder avseende ett belopp av 600 milj. kr.

Departementschefen

Riksdagen fastställer sedan år 1960 varje år en allmän beredskapsstat. En sådan gäller även för innevarande budgetår. Den omfattar anslag till olika statliga, kommunala eller statsunderstödda investeringsobjekt, som bedömts lämpliga att sätas i gång i sysselsättningsstödjande syfte vid en konjunkturavmattning.

För att den allmänna beredskapsstaten skall träda i kraft behövs ett särskilt beslut av riksdagen. Om arbetsmarknadsrådet skulle kräva det får emellertid Kungl. Maj:t med stöd av en till beredskapsstaten knuten finansfullmakt besluta om utförande av arbeten för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten inom ramen av 600 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit att i investeringsreserven skall ingå byggnads- och anläggningsarbeten samt industrianskaffningar till ett sammanlagt belopp av 1 591,1 milj. kr., varav för statliga företag 978,1 milj. kr. samt för kommunala och enskilda företag 613 milj. kr. Härtill kommer möjligheten att vid en konjunkturförsvagning öka bostadsbyggandet. I likhet med tidigare år ingår nämligen inte detta i arbetsmarknadsstyrelsens investeringsreserv. För att finansiera de företag som ingår i investeringsreserven föreslår styrelsen att anslag förs upp på allmän beredskapsstat. Det sammanlagda beloppet av dessa anslag uppgår enligt styrelsens förslag till 1 347,4 milj. kr., varav på driftbudgeten 1 073,9 milj. kr. och på kapitalbudgeten 273,5 milj. kr.

Skillnaden i totalsumman mellan investeringsreserv och beredskapsstat har två orsaker. För det första föreslås för några investeringar att de i riksdagen upptagna anslagen för dessa ändamål skall få överskridas i stället för att anslag förs upp på allmän beredskapsstat. För det andra tas vid kommunala och enskilda företag som anslag upp endast det belopp som utgår i form av statsbidrag, medan hela investeringsbeloppet tas upp i investeringsreserven.

I det föregående har redovisats vissa uppgifter beträffande bl. a. regional

fördelning av investeringsreserven och branschvis fördelning av industrianskaffningarna. Det bör också nämnas att de i investeringsreserven intagna arbetsobjekten har varierande igångsättningstider och även kräver mycket olika tider för sitt genomförande. På denna punkt vill jag hänvisa till vad som anfördes i fjolårets av riksdagen antagna förslag till beredskapsstat (prop. 1968: 80).

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag har beretts inom berörda departement. I viss utsträckning har därvid projekt utmönstrats som av arbetsmarknadsstyrelsen i samråd med vederbörande verk eller myndighet föreslagits föras upp på beredskapsstat. Dessa projekt har sålunda inte tagits med i förslaget till beredskapsstat. Det är här fråga om projekt vars tillkomst kan ifrågasättas eller som bedöms ligga långt fram i tiden. I ett fall har ett anslag kunnat föras upp med högre belopp än vad som förts upp i arbetsmarknadsstyrelsens förslag. Beloppsmässigt blir avvikelserna från arbetsmarknadsstyrelsens förslag dock obetydliga. De sysselsättningsmässiga och andra bedömningar som i det föregående gjorts kvarstår därför i allt väsentligt.

Kungl. Maj:t fattar denna dag på hemställan av vederbörande föredragande beslut i fråga om anslag på förslaget till beredskapsstat. Utdrag av statsrådsprotokollet i dessa ärenden bör bifogas propositionen som *bilagor 1—11*. Förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70, upprättat i enlighet med dessa beslut, torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 12*. Förslaget upptar anslag om sammanlagt 1 346,7 milj. kr. Härav faller 1 070 milj. kr. på driftbudgeten och 276,7 milj. kr. på kapitalbudgeten.

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag att någon investeringsreserv avseende bostadsbyggandet inte behöver läggas fram i detta sammanhang.

Liksom under tidigare år bör Kungl. Maj:t kunna besluta om utbyte av projekt som på beredskapsstaten är upptagna under kollektivanslag, om de ursprungliga projekten är mindre lämpade att utföra i en viss arbetsmarknadssituation. Vidare bör kollektivanslag på beredskapsstaten få användas för att forcera arbeten för vilka motsvarande anslag förts upp på riksstaten.

I fråga om vissa arbeten, som är upptagna i investeringsreserven, finns förslagsanslag uppförda i riksstaten för motsvarande ändamål. Sådana arbeten bör liksom tidigare kunna finansieras genom merbelastning av anslagen på riksstaten.

Som arbetsmarknadsstyrelsen erinrat om i sin framställan erbjuder de anslagsprinciper som tillämpas för de flesta affärsdrivande verk möjligheter att snabbt öka investeringarna på betydelsefulla områden.

Jag vill i detta sammanhang erinra om de nya riktlinjer för kompensation till affärsverk m. fl. som jag föreslagit bära tillämpas tills vidare i samband med konjunkturbetingade investeringar. Riktlinjerna är giltiga så-

väl för industribeställningar som för beredskapsarbeten i egentlig mening. Enligt dessa riktlinjer, för vilka jag närmare redogjort i prop. 1969: 1 (bil. 19), bör den kompensation om i normalfallet 10 % av investeringen som bör äga rum i samband med arbetet eller anskaffningen beräknas under anslaget till avskrivning av nya kapitalinvesteringar. Återstående 90 % förräntas på vanligt sätt.

För att åstadkomma överensstämmelse mellan skilda former av konjunkturbetingade investeringar bör motsvarande ordning även gälla i den mån medel över beredskapsstaten tas i anspråk för investeringar i affärsverken.

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag att gällande statsbidragsgrunder liksom tidigare bör kunna jämkas för kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven, om detta är skäligt med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas. En jämkning bör i särskilda fall kunna ske även beträffande den i det föregående behandlade kompensationen om 10 % till affärsverk m. fl.

Anslagen bör få utnyttjas utan riksdagens hörande endast inom ramen av visst högsta belopp. För att beredskapsstaten skall träda i kraft bör således krävas särskilt beslut av riksdagen. Bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens hörande meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag förts upp på beredskapsstaten, den s. k. finansfullmakten, bör liksom under innevarande budgetår fastställas till 600 milj. kr. Även vid tillämpning av detta bemyndigande bör de i det föregående nämnda förutläggningarna för disposition av anslagen få gälla och berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medges.

Under återopande av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

a) godkänna förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, om arbetsmarknadsrådet kräver det, besluta att arbeten för vilka anslag förts upp på allmän beredskapsstat får utföras intill ett sammanlagt belopp av 600 000 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilagor till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 1

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över justitieärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

T.f. chefen för justitiedepartementet, statsrådet Sven-Eric Nilsson, anmäler de ärenden under justitiedepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

DRIFTBUDGETEN

B. Polisväsendet

[1] **B 2. Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.** Under denna rubrik har ett reservationsanslag av 30,6 milj. kr. tagits upp i prop. 1969: 1 (bil. 4 s. 18). Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 5), efter samråd med rikspolisstyrelsen, att sådan materiel som avses här tas in i investeringsreserven till en kostnad av 13 milj. kr.

Jag förordar, att ett anslag tas upp med det belopp som arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår för inköp av motorfordon m. m. för polisen bör anskaffningen ske i enlighet med de riktlinjer som föredragande departementschefen har anfört i prop. 1969: 1 (bil. 4 s. 20).

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 13 000 000 kr.

[2] **B 7. Lokala polisorganisationen: Utrustning.** För detta ändamål har ett reservationsanslag av 13,7 milj. kr. tagits upp i prop. 1969: 1 (bil. 4 s. 30). Efter samråd med rikspolisstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 5), att materiel av här avsett slag för en kostnad av 5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lokala polisorganisationen: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

F. Kriminalvården

[3] **F 4. Maskin- och verktygsutrustning m. m.** I prop. 1969: 1 (bil. 4 s. 73) har ett reservationsanslag av 2 450 000 kr. tagits upp för anskaffning av maskin- och verktygsutrustning. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 5), efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté, att maskin- och verktygsutrustning vid befintliga och planerade anstalter för en sammanlagd kostnad av 1,5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Maskin- och verktygsutrustning m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 500 000 kr.

[4] **F 5. Engångsanskaffning av inventarier m. m.** För detta ändamål har ett reservationsanslag av 3 milj. kr. tagits upp i prop. 1969: 1 (bil. 4 s. 74). Efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 6), att anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 1 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Engångsanskaffning av inventarier m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

[5] **F 6. Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.** Under denna rubrik har ett reservationsanslag av 1 000 kr. tagits upp i prop. 1969: 1 (bil. 4 s. 74). Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 6), efter sam-

råd med kriminalvårdsstyrelsen, att ett anslag av 3 milj. kr. tas upp för utbyggnad av det öppna anstaltsbeståndet.

Jag förordar, att ett anslag av 2 milj. kr. förs upp på allmän beredskapsstat för ändamålet.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[6] II: 3. **Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården.** För detta ändamål har ett investeringsanslag av 5 milj. kr. tagits upp i prop. 1969: 1 (bil. 4 s. 83). Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 6), efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté, att byggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag tillstyrker arbetsmarknadsstyrelsens förslag att 5 milj. kr. förs upp på allmän beredskapsstat för ändamålet.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 2

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Ministern för utrikes ärendena anmäler ärende under utrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

DRIFTBUDGETEN

C. Utvecklingsbistånd

[1] C 2. Fältverksamhet. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 7) att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 skall tas upp dels ett anslag på 20 milj. kr. för gåvobistånd, dels ett anslag på 2 milj. kr. för katastrofhjälp.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fältverksamhet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 22 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

Bilaga 3

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

T.f. chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Geijer, anmäler de ärenden under försvarsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven tas in anskaffning av industriprodukter för det militära försvaret till en kostnad av 146 milj. kr. Ämbetsverket räknar därvid med ett urval av skilda arbetsobjekt, kostnadsberäknade till sammanlagt 153,2 milj. kr. Såvitt avser byggnads- och anläggningsarbeten m. m. för det militära försvaret föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att av urvalsmaterialet för en investeringsreserv av hithörande arbeten under försvarets fastighetsfond objekt för sammanlagt 52 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

För civilt försvaret föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att i investeringsreserven tas in anskaffning av industriprodukter för en kostnad av 17 milj. kr. samt arbeten för byggande av skyddsrum m. m. och anordnande av branddammar för civilt försvarsändamål för sammanlagt 4,5 milj. kr., motsvarande en statsbidragskostnad av 3 milj. kr. Slutligen föreslår ämbetsverket att byggnadsarbeten för civilt försvaret för 4 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Närmare uppgifter om hur urvalsmaterialet fördelar sig på olika anskaffningar och arbeten framgår av föreliggande förslag till investeringsreserv (Bihang s. 9).

I det följande anmäler jag de anslag som behövs för ifrågavarande anskaffningar och arbeten. Anslagen bör liksom tidigare år, under de förutsättningar som gäller för beredskapsstaten, dels få användas för att genomföra vilka som helst av de anskaffningar och arbeten som har tagits in i ur-

valsmaterialet för anslaget i fråga, dels få utnyttjas för att forcera sådana anskaffningar och arbeten som ingår i de ordinarie anskaffnings- och arbetsprogram, för vilka medel har anvisats på riksstaten. Utgifter för ändamål som här avses bör inte komma till stånd utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande oavsett om arbetsmarknadsmedel på riksstatsanslag eller anslag under beredskapsstaten tas i anspråk.

DRIFTBUDGETEN

B. Armén

[1] **Anskaffning av materiel för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 10), att för detta ändamål tas upp ett anslag av 100 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för armén* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 100 000 000 kr.

C. Marinen

[2] **Anskaffning av materiel för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 10), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 28 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för marinen* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 28 000 000 kr.

D. Flygvapnet

[3] **Anskaffning av materiel för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 11), att för detta ändamål på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 14 milj. kr.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för flygvapnet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 14 000 000 kr.

J. Viss materielanskaffning m. m.

[4] J 8. *Anskaffning av fortifikatorisk materiel*. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 12), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 4 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

N. Civilförsvaret m. m.

[5] N 7. *Anskaffning av civilförsvarmateriel*. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 12) tillstyrker jag, att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 17 milj. kr. för detta ändamål.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av civilförsvarmateriel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 17 000 000 kr.

[6] N 9. *Bidrag till byggande av skyddsrum*. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 12) tillstyrker jag, att i investeringsreserven för nästa budgetår tas in arbeten för anordnande av ledningscentraler, observationsplatser och skyddsplatser för framskjutna enheter för en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr., motsvarande en statsbidragskostnad av 2 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggande av skyddsrum* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

[7] N 11. *Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål*. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 13) tillstyrker jag, att i investeringsreserven för nästa budgetår tas in arbeten för att anordna branddammar för civilförsvarsändamål för en samman-

lagd kostnad av 1,5 milj. kr., motsvarande en statsbidragskostnad av 1 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[8] **II: 6. Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 13), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 4 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

III. Försvarets fastighetsfond

Kasernbyggnaders delfond

[9] **III: 2. Byggnadsarbeten för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 15 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för armén* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 15 000 000 kr.

[10] **III: 3. Byggnadsarbeten för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 2 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för marinen* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

[11] III: 4. Byggnadsarbeten för flygvapnet. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 5 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för flygvapnet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

Befästningars delfond

[12] III: 7. Befästningsarbeten för gemensamma ändamål. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 30 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Befästningsarbeten för gemensamma ändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 30 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 4

SOCIALDEPARTEMENTET

*Utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars
1969.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSOON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, och statsrådet Odhnoff anmäler de ärenden under socialdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70. Departementschefen anmäler därvid frågorna under punkterna 1, 3 och 4 och statsrådet Odhnoff frågan under punkten 2. Föredragandena anför.

DRIFTBUDGETEN

H. Övrig sjukhusvård m. m.

[1] H 9. Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Till ifrågavarande ändamål har i prop. 1969:1 (bil. 7 s. 158) föreslagits ett reservationsanslag av 1 000 kr. I enlighet med vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 14) hör i investeringsreserven för budgetåret 1969/70 tas in 4 milj. kr. för anskaffning av utrustning m. m. till beredskapssjukhus. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[2] **II: 12 Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna.** För detta ändamål har i prop. 1969: 1 (bil. 7 s. 237) föreslagits ett investeringsanslag av 2 250 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 15), att i investeringsreserven för budgetåret 1969/70 tas in byggnadsarbeten vid ungdomsvårdsskolorna för en kostnad av 3 milj. kr.

Ett igångsättande av de av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna projekten skulle medföra en medelsförbrukning av ca 2 milj. kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

[3] **II: 13 Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare.** För detta ändamål har i prop. 1969: 1 (bil. 7 s. 243) föreslagits ett investeringsanslag av 2,9 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 15) att i investeringsreserven för budgetåret 1969/70 tas in byggnads- och anläggningsarbeten vid Venngarn- och Svartsjöanstalterna till en kostnad av 1,9 milj. kr.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 900 000 kr.

V. Fonden för låneunderstöd

[4] **V: 3 Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.** I prop. 1969: 1 (bil. 7 s. 251) har för detta ändamål föreslagits ett investeringsanslag av 1 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 16) att arbeten vid ifrågavarande vårdanstalter för en kostnad av 3,3 milj. kr. tas in i investeringsreserven för budgetåret 1969/70.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 3 300 000 kr.

Vad föredragandena sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

Bilaga 5

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott
den 7 mars 1969.*

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Lundkvist, anmäler de ärenden under kommunikationsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

DRIFTBUDGETEN

D. Vägväsendet

[1] D 2, 3, 5, 7. **Vägdrift och vägbyggnader.** Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang s. 16) behandlat frågan om investeringsreserv för den statliga och statsunderstödda väg- och gatuhållningen m. m. Styrelsen har vidare hemställt, att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp anslag till den statliga vägdriften med 100 milj. kr., till det statliga vägbyggandet med 310 milj. kr., till bidrag till byggande av kommunala vägar och gator med 75 milj. kr., samt till bidrag till byggande av enskilda vägar med 7 milj. kr.

Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp följande anslag, nämligen

	Kr.
<i>Drift av statliga vägar</i>	100 000 000
<i>Byggande av statliga vägar</i>	310 000 000
<i>Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator</i>	75 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	7 000 000

F. Sjöfart

[2] **F 7. Sjöfartsverket.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 17) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Sjöfartsverket m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

B. Postverket

[3] **I: B 1. Posthus m. m.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 18) rörande den allmänna investeringsreserven för postverket hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Posthus m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 500 000 kr.

C. Televerket

[4] **I: C 1. Teleanläggningar m. m.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 19) rörande den allmänna investeringsreserven för televerket hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Teleanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 26 000 000 kr.

D. Statens järnvägar

[5] **I: D 1. Järnvägar m. m.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 19) rörande den allmänna investeringsreserven för statens järnvägar hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Järnvägar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 50 000 000 kr.

E. Luftfartsverket

[6] **I: E 1. Flygplatser m. m.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 21) rörande den allmänna investeringsreserven för luftfartsverket hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

[7] **IV: 4. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 21) rörande den allmänna investeringsreserven för statens utlåningsfonder hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

VIII. Diverse kapitalfonder

[8] **VIII: 1. Statens vägverks förrådsfond: Vägmaskiner m. m.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 22) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens vägverks förrådsfond: Vägmaskiner m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 30 000 000 kr.

[9] **VIII: 2. Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 22) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 12 800 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

Bilaga 6

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler ärende under finansdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

DRIFTBUDGETEN

C. Skatte- och kontrollväsen

[1] C 2. Tullverket: Anskaffning av viss materiel. Till detta ändamål har i prop. 1969: 1 (bil. 9 s. 57) för budgetåret 1969/70 föreslagits ett reservationsanslag av 1 950 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit, att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 skall tas upp ett anslag av 4 milj. kr. för detta ändamål (Bihang s. 23).

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till Tullverket: Anskaffning av viss materiel på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

Bilaga 7

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för utbildningsdepartementet, statsrådet Palme, och statsrådet Moberg anmäler de ärenden under utbildningsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70. Departementschefen anmäler därvid frågan under punkten 3 och statsrådet Moberg övriga frågor. Föredragandena anför.

DRIFTBUDGETEN

D. Skolväsendet

[1] D 28. Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. I prop. 1969: 1 (bil. 10 s. 260) har Kungl. Maj:t föreslagit att till bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. för nästa budgetår anvisas ett förslagsanslag av 274 milj. kr. Anslaget har beräknats med utgångspunkt i en byggnadsverksamhet motsvarande en sammanlagd kostnad av 630 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har från skolmyndigheterna erhållit uppgift om angelägna skolbyggnader, som bedöms kunna utföras under budgetåret 1969/70. De skolbyggnadsföretag som skulle komma i fråga utgörs av såväl permanenta som provisoriska byggnader för grundskolan och de gymnasiala skolformerna. Arbetsmarknadsstyrelsen räknar med att byggnadsarbeten inom skolväsendet för en kostnad av 100 milj. kr. kan tas in i investeringsreserven.

Statsbidraget till en byggnadsverksamhet av denna omfattning kan beräknas till ca 35 milj. kr., varav hälften skulle betalas ut under budgetåret 1969/

70. Statsbidrag bör enligt arbetsmarknadsstyrelsen få beviljas även till anskaffande av sådana inventarier, till vilka statsbidrag kan utgå.

Statsbidrag till byggnader, som ingår i investeringsreserven, förutsätts på sätt som medgetts i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 få beviljas genom merbelastning av detta förslagsanslag.

Föredraganden. Jag förordar, att byggnadsarbeten inom skolväsendet till en kostnad av 100 milj. kr. tas in i investeringsreserven. Med hänsyn till de principer, som följts i fråga om anslag till bidrag till skolbyggnader vid fastställande av allmän beredskapsstat under de senaste budgetåren, anser jag i likhet med arbetsmarknadsstyrelsen, att något anslag för detta ändamål inte bör föras upp på allmän beredskapsstat för nästa budgetår. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår beträffande skolbyggnader m. m. för grundskolans, fackskolans och gymnasiet resp. yrkesskolans del bör från detta förslagsanslag avföras statsbidrag, som utgår enligt kungörelsen den 31 maj 1957 (nr 318) om statsbidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet (ändrad senast 1967: 821) resp. kungörelsen den 31 maj 1957 (nr 480) om statsbidrag till yrkesskolor (ändrad senast 1967: 822). Med hänsyn till den inte obetydliga ökning av belastningen av anslaget, som härvid kan uppkomma, bör vad jag sålunda förordat bringas till riksdagens kännedom. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t beslutar delge riksdagen vad jag har anfört.

[2] **D 31. Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor.** Med stöd av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolorna föreslår *arbetsmarknadsstyrelsen* efter samråd med skolöverstyrelsen, att i investeringsreserven tas in arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor till en sammanlagd kostnad av 7 milj. kr. Med hänsyn till att statsbidrag utgår med högst 75 % av bidragsunderlaget uppgår statsbidraget till dessa arbeten till ca 5 milj. kr.

Föredraganden. Jag tillstyrker arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 milj. kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[3] II: 20. Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål. *Arbetsmarknadsstyrelsen* beräknar under hänvisning till prop. 1968: 80 (s. 33) att 500 000 kr. kan intagas i investeringsreserven för vissa återstående ombyggnadsarbeten för nationalmuseet.

Vid samråd med byggnadsstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen inhämtat att vissa ombyggnadsarbeten inom Operan samt ombyggnad för Operan och Dramatiska teatern inom Kungl. Hovstallet till en sammanlagd kostnad av ca 800 000 kr. kan intagas i investeringsreserven. Därjämte återstår av den ombyggnad av Dramatiska teatern, för vilken bygghandlingar färdigställt och som intogs i investeringsreserven för budgetåret 1968/69, arbeten för ca 400 000 kr., till vilka medel ännu ej beviljats. Sistnämnda arbeten kan kvarstå i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages nämnda arbeten för vissa kulturändamål till en kostnad av (500 000 + 800 000 + 400 000 =) 1 700 000 kr.

Departementschefen

Med hänsyn till arbetsmarknadsstyrelsens förslag rörande ombyggnadsarbeten för nationalmuseet och Dramatiska teatern hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 900 000 kr.

Vad föredragandena sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Bengtsson, anmäler de ärenden under jordbruksdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

DRIFTBUDGETEN

H. Skogsväsendet

[1] H 3. Bidrag till skogsförbättringar och H 4. Vägbyggnader på skogar i enskild ägo. I riksstatsförslaget för budgetåret 1969/70 (prop. 1969: 1 bil. 11 s. 92 och 93) har förts upp

1) till Bidrag till skogsförbättringar ett förslagsanslag av 8 milj. kr. varjämte har föreslagits, att statsbidrag skall få beviljas med högst 6 milj. kr. till skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark samt med högst 2,5 milj. kr. till med anslaget i övrigt avsedda ändamål,

2) till Vägbyggnader på skogar i enskild ägo ett förslagsanslag av 13,3 milj. kr. varjämte har föreslagits, att statsbidrag skall få beviljas med högst 14,5 milj. kr. till vägbyggnader på skogar i enskild ägo samt att förhöjt statsbidrag skall få beviljas med högst 500 000 kr. till skogshuvudvägar som är av särskild betydelse ur fritidssynpunkt.

Arbetsmarknadsstyrelsen. De rambelopp, som har tagits upp för budgetåret 1969/70 för att bevilja bidrag från de i det föregående angivna anslagen, bör enligt Kungl. Maj:ts bestämmande få överskridas under de förutsättningar som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande (Bihang s. 26).

Departementschefen

Jag ansluter mig till arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge, att de för budgetåret 1969/70 föreslagna rambeloppen för bidrag från anslaget *Bidrag till skogsförbättringar* och anslaget *Vägbyggnader på skogar i enskild ägo* får, under de förutsättningar som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande, överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande.

J. Fiskeriväsendet

[2] **Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg.** *Arbetsmarknadsstyrelsen.* På förslag av fiskeristyrelsen begär arbetsmarknadsstyrelsen att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 under denna rubrik förs upp ett anslag av 5 milj. kr. att användas för ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyget Skagerack (Bihang s. 26).

Departementschefen

Jag tillstyrker arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

K. Naturvårdsverksamhet

[3] **K 9. Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.** För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1969/70 föreslagits ett reservationsanslag av 84 milj. kr. (prop. 1969: 1 bil. 11 s. 167).

Arbetsmarknadsstyrelsen. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 hör föras upp ett anslag av 20 milj. kr. till bidrag till avloppsreningsverk m. m. (Bihang s. 27).

Departementschefen

Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 20 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

G. Domänverket

[4] **Avsättning till domänverkets fond.** I sitt förslag till investeringsreserv har *arbetsmarknadsstyrelsen*, efter samråd med domänstyrelsen, föreslagit att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 skall föras upp ett anslag av 36,5 milj. kr. för avsättning till domänverkets fond (Bihang s. 27).

Departementschefen

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 36 500 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

[5] **IV: 9. Fiskerilånefonden.** *Arbetsmarknadsstyrelsen* föreslår, efter samråd med fiskeristyrelsen, att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 förs upp ett anslag av 2 milj. kr. till fiskerilånefonden att användas för långivning i syfte att befrämja sysselsättningen inom den mindre varvsindustrin (Bihang s. 27).

Departementschefen

I prop. 1969: 41 angående stödåtgärder på fiskets område har föreslagits riktlinjer för lån ur fiskerilånefonden under budgetåret 1969/70. Dessa riktlinjer bör även beaktas vid långivning i syfte att befrämja sysselsättningen inom den mindre varvsindustrin. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fiskerilånefonden* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler ärende under handelsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

KAPITALBUDGETEN

VIII. Diverse kapitalfonder

Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap

[1] VIII: 1 Förrådsanläggningar m. m. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 28), att i investeringsreserven tas in anskaffningar av distributionsmateriel för en kostnad av 2,8 milj. kr. samt byggnads- och anläggningsarbeten för 3 milj. kr. eller tillsammans 5,8 milj. kr.

Ärendet är av sådan art att redogörelse för det inte bör lämnas till statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar torde få direkt tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag bör i investeringsreserven tas in anskaffningar av distributionsmateriel för olja samt byggnads- och anläggningsarbeten avseende förrådsanläggningar m. m. till en sammanlagd kostnad av 5,8 milj. kr. Utgifter för ändamål som här avses bör inte komma till stånd utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande, oavsett om

arbetsmarknadsmedel på riksstatsanslag eller anslag under beredskapsstaten tas i anspråk. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Förrådsanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 800 000 kr.

Vad föredragande sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler de ärenden under inrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

DRIFTBUDGETEN

B. Arbetsmarknad m. m.

[1] B 3. Allmänna beredskapsarbeten m. m. I prop. 1969: 1 (bil. 13 s. 45) har föreslagits att för beredskapsarbeten och vissa andra sysselsättningspolitiska åtgärder skall för budgetåret 1969/70 under angivna rubrik anvisas ett reservationsanslag av 445 milj. kr. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 skall under samma rubrik föras upp ett anslag av 300 milj. kr. (Bihang s. 29).

Departementschefen

På allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår har tagits upp ett allmänt sysselsättningsanslag, benämnt Allmänna beredskapsarbeten m. m. Ett motsvarande anslag bör i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag föras upp på beredskapsstaten också för nästa budgetår. Detta anslag bör i första hand kunna användas för sådana ändamål som är avsedda att tillgodoses genom det på riksstaten under samma rubrik uppförda anslaget. Ifrågakvarande anslag på beredskapsstaten bör också — i likhet med

vad som gäller för motsvarande anslag på beredskapsstaten för innevarande budgetår — kunna användas dels för ändamål som tillgodosetts genom särskilda anslag på beredskapsstat, om sistnämnda anslag skulle bli otillräckliga, dels för att täcka merkostnader som direkt orsakas av att företag utförs i arbetslöshetsbekämpande syfte, dels för åtgärder som i övrigt fordras för att motverka sysselsättningsrubbningsar.

Arbetsmarknadsstyrelsen har (Bihang s. 12) föreslagit att vissa reparations-, ändrings- och underhållsarbeten hänförliga till försvarets fastighetsfond tas in i investeringsreserven. Kostnaderna härför, 25 milj. kr., bör enligt styrelsens mening täckas av medel från detta anslag. Vidare har styrelsen föreslagit att anslaget skall användas för att bestrida kostnader för dels reparations- och underhållsarbeten på statens byggnader (Bihang s. 29), dels skogsröjningsarbeten och landskapsvårdande arbeten och andra va-arbeten än avloppsreningsverk, som utförs i sysselsättningsskapande syfte (Bihang s. 26 och 27), samt för att täcka merkostnader för att upparbeta varor i de beredskapslager som hålls av överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap (Bihang s. 28). Jag har ingen erinran mot dessa förslag som överensstämmer med vad som gäller f. n. Användningen av anslaget för att täcka merkostnader för att upparbeta varor i överstyrelsens beredskapslager bör dock endast komma i fråga under den av mig nyss angivna allmänna förutsättningen att merkostnaderna direkt orsakas av att upparbetningen utförs i arbetslöshetsbekämpande syfte.

Slutligen har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit att sådana underhållsarbeten på televerkets linjer och nät, som normalt bekostas av televerkets driftmedel, skall kunna bekostas från förevarande anslag om arbetena inte kan finansieras på vanligt sätt (Bihang s. 19). Detta förslag kan jag biträda endast såtillvida att dessa arbeten bör finansieras i den ordning som har förordats i prop. 1969: 1 (bil. 19 s. 2), vilket innebär att utgiften vid behov i sin helhet förskottas från anslaget och att 10 % av utgiften slutligt belastar anslaget, medan återstående 90 % slutligt bestrids av driftmedel.

Det av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna anslagsbeloppet bör godtas. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 300 000 000 kr.

[2] B 6. Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet. Under denna rubrik har i prop. 1969: 1 (bil. 13 s. 71) begärts ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit att på allmän beredskapsstat för ifrågavarande ändamål förs upp ett anslag av 25 milj. kr. (Bihang s. 30). I beredskapsstaten för innevarande budgetår uppgår motsvarande anslag till 30 milj. kr.

Departementschefen

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör för budgetåret 1969/70 på beredskapsstat tas upp medel under denna rubrik för att vid en sysselsättningskris kunna täcka det behov av maskinmateriel för beredskapsarbeten som inte kan tillgodoses genom att hyra in sådana materiel. Mot arbetsmarknadsstyrelsens beräkning av anslagsbeloppet, 25 milj. kr., har jag ingen erinran. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

INDUSTRIDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över industriärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 7 mars 1969.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTTSSON.

Chefen för industridepartementet, statsrådet Wickman, anmäler de ärenden under industridepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 och anför.

DRIFTBUDGETEN

C. Bergsbruk

[1] C 3. Sveriges geologiska undersökning: Utrustning. Till detta ändamål har i prop. 1968: 1 (bil. 15 s. 20) för budgetåret 1969/70 föreslagits ett reservationsanslag av 600 000 kr. Samtidigt har under reservationsanslaget Sveriges geologiska undersökning: Prospektering begärts 14,8 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit (Bihang s. 30), att i investeringsreserven tas in anskaffningar av diamanthorrmaskiner, diverse fordon och instrument m. m. till en sammanlagd kostnad av 1,5 milj. kr. Styrelsen hemställer, att beloppet fördelas med 200 000 kr. under anslaget för utrustning och med 1,3 milj. kr. under anslaget för prospektering.

Jag har inte något att erinra mot styrelsens förslag. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till Sveriges geologiska undersökning: Utrustning på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 200 000 kr.

[2] C 4. **Sveriges geologiska undersökning: Prospektering.** Med hänvisning till vad jag anfört under föregående punkt hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 300 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

F. Statens vattenfallsverk

[3] I: F 1. **Kraftstationer m. m.** Efter samråd med statens vattenfallsverk föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 31), att i investeringsreserven tas in 5 milj. kr. för beställningar huvudsakligen av transformatorer samt till en mindre del stålkonstruktioner.

Vattenfallsverket har sedermera bedömt det möjligt att öka investeringsreserven till 10 milj. kr., bl. a. för beställningar av material till kraftledning.

Jag anser att vattenfallsverkets bedömning kan godtas och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kraftstationer m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 10 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

Förslag
till
allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70

DRIFTBUDGETEN

II. Justitiedepartementet	22 500 000
III. Utrikesdepartementet	22 000 000
IV. Försvarsdepartementet	166 000 000
V. Socialdepartementet	4 000 000
VI. Kommunikationsdepartementet	495 000 000
VII. Finansdepartementet	4 000 000
VIII. Utbildningsdepartementet	5 000 000
IX. Jordbruksdepartementet	25 000 000
XI. Inrikesdepartementet	325 000 000
XIII. Industridepartementet	1 500 000
Summa	1 070 000 000

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder	132 000 000
II. Statens allmänna fastighetsfond	13 800 000
III. Försvarets fastighetsfond	52 000 000
IV. Statens utlåningsfonder	27 000 000
V. Fonden för låneunderstöd	3 300 000
VIII. Diverse kapitalfonder	48 600 000
Summa	276 700 000

SPECIFIKATION TILL DRIFTBUDGETEN

II. Justitiedepartementet

B. Polisväsendet

Polisverket:

Inköp av motorfordon m. m.	13 000 000
---------------------------------	------------

Lokala polisorganisationen:

Utrustning.	5 000 000
------------------	-----------

F. Kriminalvården

Maskin- och verktygsutrustning m. m..	1 500 000
--	-----------

Engångsanskaffning av inventarier m. m.	1 000 000
--	-----------

Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.	2 000 000
---	-----------

Summa	22 500 000
-------	------------

III. Utrikesdepartementet

C. Utvecklingsbistånd

Fältverksamhet	22 000 000
----------------------	------------

Summa	22 000 000
-------	------------

IV. Försvarsdepartementet

B. Armén

Anskaffning av materiel för armén	100 000 000
---	-------------

C. Marinen

Anskaffning av materiel för marinen	28 000 000
---	------------

D. Flygvapnet

Anskaffning av materiel för flygvapnet	14 000 000
--	------------

J. Viss materielanskaffning m. m.

Anskaffning av fortifikatorisk materiel	4 000 000
---	-----------

N. Civilförsvaret m. m.

Anskaffning av civilförsvarsmateriel	17 000 000
--	------------

Bidrag till byggande av skyddsrum	2 000 000
---	-----------

Bidrag till kommuner för byggande av branddammar för civilförsvarsändamål	1 000 000
---	-----------

Summa	166 000 000
-------	-------------

V. Socialdepartementet

H. Övrig sjukhusvård m. m.

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	4 000 000
Summa	4 000 000

VI. Kommunikationsdepartementet

D. Vägväsendet

Drift av statliga vägar	100 000 000
Byggande av statliga vägar	310 000 000
Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator	75 000 000
Bidrag till byggande av enskilda vägar	7 000 000

F. Sjöfart

Sjöfartsverket m. m.	3 000 000
Summa	495 000 000

VII. Finansdepartementet

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket:

Anskaffning av viss materiel	4 000 000
Summa	4 000 000

VIII. Utbildningsdepartementet

D. Skolväsendet

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	5 000 000
Summa	5 000 000

IX. Jordbruksdepartementet

J. Fiskeriväsendet

Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg	5 000 000
---	-----------

K. Naturvårdsverksamhet

Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.	20 000 000
Summa	25 000 000

XI. Inrikesdepartementet

B. Arbetsmarknad m. m.

Allmänna beredskapsarbeten m. m.	300 000 000
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet	25 000 000
Summa	325 000 000

XIII. Industridepartementet

C. Bergsbruk

Sveriges geologiska undersökning:

Utrustning	200 000
Prospektering	1 300 000
	Summa 1 500 000

SPECIFIKATION TILL KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

B. Postverket

Posthus m. m.	5 500 000
--------------------	-----------

C. Televerket

Teleanläggningar m. m.	26 000 000
-----------------------------	------------

D. Statens järnvägar

Järnvägar m. m.	50 000 000
----------------------	------------

E. Luftfartsverket

Flygplatser m. m.	4 000 000
------------------------	-----------

F. Statens vattenfallsverk

Kraftstationer m. m.	10 000 000
---------------------------	------------

G. Domänverket

Avsättning till domänverkets fond	36 500 000
	Summa 132 000 000

II. Statens allmänna fastighetsfond

Justitiedepartementet

Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården	5 000 000
--	-----------

Försvarsdepartementet

Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret	4 000 000
---	-----------

Socialdepartementet

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna ..	2 000 000
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	1 900 000

Utbildningsdepartementet

Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål	900 000
	Summa 13 800 000

III. Försvarets fastighetsfond

Kasernbyggnaders delfond	
Byggnadsarbeten för armén	15 000 000
Byggnadsarbeten för marinen	2 000 000
Byggnadsarbeten för flygvapnet	5 000 000
Befästningars delfond	
Befästningsarbeten för gemensamma ändamål	30 000 000
	Summa 52 000 000

IV. Statens utlåningsfonder

Kommunikationsdepartementet	
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	25 000 000
Jordbruksdepartementet	
Fiskerilånefonden	2 000 000
	Summa 27 000 000

V. Fonden för låneunderstöd

Socialdepartementet	
Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.	3 300 000
	Summa 3 300 000

VIII. Diverse kapitalfonder

Kommunikationsdepartementet	
Statens vägverks förrådsfond:	
Vägmaskiner m. m.	30 000 000
Sjöfartsverkets fond:	
Sjöfartsmateriel m. m.	12 800 000
Handelsdepartementet	
Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap:	
Förrådsanläggningar m. m.	5 800 000
	Summa 48 600 000

Bihang

**Förslag
till
investeringsreserv av statliga, kommunala och statsunderstödda
investeringsobjekt**

Upprättat av
KUNGL. ARBETSMARKNADSSTYRELSEN

Inledning

Enligt Kungl. Maj:ts instruktion för arbetsmarknadsstyrelsen åligger det styrelsen att varje år upprätta och till Kungl. Maj:t inge förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt. Styrelsen har också att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag och i övrigt vidtagna åtgärder, som fordras för att få till stånd detaljplanering av arbeten som är eller avses bli intagna i investeringsreserven.

Av arbetsmarknadsstyrelsen med skrivelse den 9 februari 1968 ingivet förslag till investeringsreserv ligger till grund för prop. 1968: 80 angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69. Riksdagen fattade beslut i överensstämmelse med propositionen (rskr 180, 183—192 och 257).

Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger i det följande förslag till investeringsreserv. Styrelsen gör också i det följande hemställan om reservens finansiering genom dels anslag på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 dels ock finansiering i annan ordning.

Allmänna synpunkter rörande investeringsreserven

Arbetsmarknadsstyrelsen har för upprättande av nu föreliggande förslag från statliga och kommunala samt berörda enskilda organ inhämtat uppgifter om arbeten och anskaffningar, lämpliga att intagas i investeringsreserven. Styrelsen har vid förslagets upprättande beaktat jämväl uppgifter om sådana statliga och statsunderstödda investeringsändamål, varom till Kungl. Maj:t ingivits framställning om anslag på riksstat för budgetåret 1969/70, i den mån framställningarna, enligt i 1969 års statsverksproposition gjorda uttalande, av statsfinansiella eller liknande skäl ej kan tillgodoses.

I 1969 års statsverksproposition bil. 13, har chefen för inrikesdepartementet anfört att ehuru en preliminär bostadsbyggnadsplan antagits av riksdagen om 95 000 lägenheter för vardera åren 1969 och 1970, planeringen för 1969 bör inriktas på en total igångsättning om 103 000 lägenheter. För år 1970 skall enligt propositionen, utöver den preliminära planens 95 000 lägenheter,

åtgärder vidtagas för planering och fördelning av en projektreserv omfattande 8 000 lägenheter. Med anledning härav framlägger arbetsmarknadsstyrelsen i det följande icke nu något förslag till investeringsreserv avseende bostadsbyggande.

Liksom föregående år har för vissa affärsdrivande verk i statsverkspropositionen föreslagits anslag, som medger en investeringsökning utöver ramarna av storleksordningen 10 %, om detta befinnes påkallat av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. För vägväsendet synes anslagsmässiga möjligheter föreligga att öka verksamheten under budgetåret 1969/70, därest detta befinnes önskvärt.

Genom den angivna anslagstekniken erhålles på betydelsefulla områden en flexibilitet motsvarande den som avses med beredskapsstaten. Investeringsreservens avgränsning gentemot de företag, som kan utföras genom en ökning av investeringsramarna med anlitan av tillgängliga och föreslagna anslag eller beställningsbemyndiganden blir därför flytande, bl. a. med hänsyn till att ändringar i turordningen för de ordinarie företagen kan äga rum. Över huvud torde någon skarp gränsdragning mellan sådana investeringar som finansieras över ordinarie anslag och sådana för vilka medel erfordras på beredskapsstat i allmänhet inte låta sig göra.

Särskild uppmärksamhet har i detta sammanhang ägnats förnyandet av reserven av statliga industribeställningar. Samråd har i detta syfte skett med berörda verk, bl. a. med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap och med SIDA för att få ett närmare samarbete inom dessa myndigheters verksamhetsområden. Angående investeringsreserven för sistnämnda myndigheter, se det följande under utrikes- resp. handelsdepartementet.

Det bör understrykas att arbetsmarknadsstyrelsen har haft som allmän riktlinje för förslaget till investeringsreserv att begränsa urvalet av statliga och statsunderstödda arbetsobjekt till sådana aktuella eller eljest angelägna anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av industriprodukter, som bedömts böra komma till utförande i normal turordning under de närmaste åren. Denna urvalsprincip innebär, att arbeten i investeringsreserven inom sådana verksamhetsområden, där långtidsplaner finns upprättade, i regel utvalts inom ramen för dessa.

För att ifrågakommande investeringsobjekt skall kunna utnyttjas för att motverka arbetslöshet i ett vikande konjunkturläge, måste de kunna igångsättas tillräckligt snabbt. Styrelsen vill härvidlag ansluta till uttalanden i 1969 års finansplan (prop. 1969: 1 bil. 1). Sälunda har däri framhållits att en hög handlingsberedskap för selektiva och snabbt verkande åtgärder måste bibehållas om extern och inhemsk efterfrågan inte växer tillräckligt snabbt för att tillgodose de uppställda målen för tillväxt och sysselsättning. Arbetsmarknadsstyrelsen vill starkt understryka vikten av att den del av den arbetsmarknadspolitiska beredskapen som den samhälleliga investeringsverksamheten utgör, är så förtidsplanerad att den snabbt kan utvidgas om detta visar sig önskvärt från konjunktur- och arbetsmarknadssynpunkt. I anslutning till vad som anförts i det föregående vill styrelsen framhålla vikten av att planeringsarbetet fullföljes för sådana statliga och statsunderstödda investeringar som närmast bör ifrågakomma vid en sådan utvidgning, vare sig det gäller forcering av ordinarie investeringsverksamhet, eventuellt i samband med ökning av fastställda rambelopp, eller arbeten i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter också i övrigt att återstående projekterings- och planeringsåtgärder fullföljes för de i det här framlagda förslaget till investeringsreserv upptagna arbetena.

Investeringsreservens omfattning

Den föreslagna investeringsreservens omfattning och fördelning på anläggningsarbeten (i vilka även skogsvårdsarbeten och liknande inräknats), husbyggnadsarbeten och industribeställningar, framgår av det följande. Förslaget har utarbetats i enlighet med den uppställning som använts för tidigare till Kungl. Maj:t överlämnade förslag. För intagande av arbeten eller beställningar i investeringsreserven har i regel satts som villkor att planeringsläget skall medge arbetenas påbörjande respektive utläggning av beställning inom en varseltid av 4 månader. För husbyggnadsobjekt medger planeringssituationen dock icke detta utan en varseltid av 4—6 månader eller längre får beräknas för dessa.

Sammandrag av i förslag till investeringsreserv för budgetåret 1969/70 ingående arbeten och industrianskaffningar.

Samtliga kostnader i 1 000-tal kronor

	Anläggningsarbeten	Husbyggnader	Industrianskaffningar	Summa för 1969/70
<i>Statliga arbeten</i>				
Utrikesdepartementet	—	—	22 000	22 000
Justitiedepartementet	—	8 000	20 500	28 500
Försvarsdepartementet	40 000	45 000	163 000	248 000
Socialdepartementet	900	5 000	3 000	8 900
Kommunikationsdepartementet	443 900	6 900	94 400	545 200
Finansdepartementet	—	—	4 000	4 000
Utbildningsdepartementet	—	1 700	—	1 700
Jordbruksdepartementet	36 000	500	5 000	41 500
Handelsdepartementet	3 000	—	11 800	14 800
Inrikesdepartementet	—	7 000	50 000	57 000
Industridepartementet	—	—	6 500	6 500
Summa statliga arbeten	523 800	74 100	380 200	978 100
<i>Kommunala och enskilda arbeten</i>				
	342 000	181 000	90 000	613 000
Summa totalt	865 800	255 100	470 200	1 591 100

Av sammandraget framgår att förslaget innefattar olika slag av arbeten till en sammanlagd kostnad av ca 1 590 milj. kr. Dessa arbetsobjekt har under förutsättning av tillgång på material, arbetsledning, arbetsmaskiner och industrikapacitet bedömts kunna komma till utförande för motverkande av arbetslöshet. Av ovannämnda kostnadsvolym utgöres ca 865 milj. kr. av anläggningsarbeten, inberäknat skogsvårdsarbeten m. m., ca 255 milj. kr. av husbyggnadsarbeten samt ca 470 milj. kr. av industribeställningar. — Arbeten för ca 980 milj. kr. faller inom den statliga sektorn samt ca 610 milj. kr. inom den kommunala och enskilda sektorn.

Investeringsreservens omfattning är ungefär densamma som motsvarande reserv för innevarande budgetår.

Investeringsreservens finansiering

De generella bemyndiganden, som här nedan föreslås att gälla i anslutning till allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70, överensstämmer med de för innevarande budgetår gällande.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer i det följande, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att föra upp anslag på allmän beredskapsstat för budgetåret året 1969/70. Vid beräkningen av anslagsbehovet har förutsatts att överskridande i erforderlig omfattning skall kunna ske av vissa på riksstaten för budgetåret 1969/70 uppförda förslagsanslag, nämligen Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m., Bidrag till skogsförbättringar, Vägbyggnader på skogar i enskild ägo, Arbetsförmedlingen samt Arbetsmarknadsutbildning m. m.

I avsikt att vinna rörelsefrihet vid utväljande av för uppkommande arbetslöshetsituationer bäst lämpade investeringsobjekt föreslås, att företag, som avses att finansieras med anslag till kollektivt angivna ändamål, skall få ersättas med nya företag av samma slag, för den händelse ursprungligen till intagande i investeringsreserven avsedda arbeten i en viss arbetsmarknads-situation icke visar sig lämpliga att bedriva. Vidare föreslås, att kollektivanslag på beredskapsstaten skall få tagas i anspråk icke endast för utförande av företag inom vilken företagsgrupp som helst, som omfattas av kollektivanslaget, utan även för forcering av arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts på riksstaten.

I det följande under inrikesdepartementet framlägges liksom på den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår, förslag och hemställan om uppförande av ett samlingsanslag. Anslaget föreslås att i likhet med närmast motsvarande anslag på riksstaten få benämningen Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten, anordnade i sysselsättnings-syfte, bör i princip utgå enligt gällande grunder. Angeläget är dock, att, såsom för den allmänna beredskapsstaten innevarande budgetår, de gällande statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten må kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För den allmänna beredskapsstatens ikraftträdande torde krävas särskilt beslut av riksdagen. För att Kungl. Maj:t skall kunna i viss utsträckning utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut om statens ikraftträdande meddelats, synes det erforderligt, att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder. Kungl. Maj:t har bemyndigats att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 milj. kr. meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts på den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1968/69. Arbetsmarknadsstyrelsen anser denna ram böra bibehållas. Även vid tillämpning av ett motsvarande bemyndigande för budgetåret 1969/70 synes det i det föregående nämnda förutsättningarna för disposition av anslagen böra få gälla samt — därest så visar sig erforderligt — berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medgivas.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknads-
läget så påfördrar, inom ramen av ett belopp av 600 milj. kr.
meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag
uppförts på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

B. Polisväsendet

Polisväsendet: Inköp av motorfordon m. m. I skrivelse den 20 januari 1969 och vid senare samråd med rikspolisstyrelsen har framkommit att behov föreligger av motorfordon, utrustning till desamma, släpvagnar, radio- och TV-utrustningar m. m. för tillsammans ca 13 milj. kr. utöver de kvantiteter, som kan anskaffas inom ramen för i 1969 års statsverksproposition föreslaget anslag. Angående motivering för anskaffningarna hänvisas till rikspolisstyrelsens anslagsframställning för budgetåret 1969/70. I investeringsreserven synes böra intagas materiel av ifrågavarande slag för 13 milj. kr. och anslag härför uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 uppföra ett anslag av 13 000 000 kr.

Lokala polisorganisationen: Utrustning. I skrivelse den 20 januari 1969 och vid senare samråd med rikspolisstyrelsen har framkommit att behov föreligger av kontorsmöbler och maskiner, inventarier, personlig utrustning, kriminalteknisk materiel samt diverse räddnings- och skyddsutrustning för tillsammans ca 5 milj. kr. utöver de kvantiteter som kan anskaffas inom ramen för i statsverkspropositionen föreslaget anslag. Angående motivering för anskaffningarna hänvisas till rikspolisstyrelsens anslagsframställning för budgetåret 1969/70. I investeringsreserven synes böra intagas materiel av ifrågavarande slag för 5 milj. kr. och anslag härför uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lokala polisorganisationen: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

F. Kriminalvården

Maskin- och verktygsutrustning m. m. Vid samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté har framgått, att komplettering av maskin- och verktygsutrustning vid anstalter för 1 000 000 kr. kan tas in i investeringsreserven. Om en anstalt med 120 platser börjar byggas un-

der år 1969 (jfr i det följande under anslaget Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården), kan för utrustning av denna anstaltsbeställningar läggas ut för ytterligare 500 000 kr. under budgetåret 1969/70.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven tas in anskaffningar av nämnda slag för en kostnad av sammanlagt 1 500 000 kr.

Engångsanskaffning av inventarier m. m. Vid samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté har framgått att anskaffning för 500 000 kr. erfordras för komplettering av anstalternas inventarier. Om en anstalt med 120 platser börjar byggas under år 1969 (jfr i det följande under anslaget Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården) kan för inventarier läggas ut beställning för ytterligare 500 000 kr. under budgetåret 1969/70. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven tas in anskaffningar av nämnda slag för en kostnad av sammanlagt 1 000 000 kr.

Anskaffning, montering och transport av baracker m. m. Uppgifter om erforderliga baracker vid fångvårdsanstalter har förutom i kriminalvårdsstyrelsens anslagsframställning lämnats av kriminalvårdsstyrelsen vid samråd med arbetsmarknadsstyrelsen. I framställningen om anslag för budgetåret 1969 har kriminalvårdsstyrelsen föreslagit ombyggnader vid vissa öppna anstalter. Anslag härtill har emellertid inte beräknats i 1969 års statsverksproposition. Av kriminalvårdsstyrelsen sålunda föreslagna arbeten intill ett belopp av 3 milj. kr. synes böra intagas i investeringsreserven.

Reparations- och underhållsarbeten att hänföra till kriminalvårdsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond. Förslag till investeringsreserv som omfattar arbeten för 4 milj. kr. framlägges efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen i det följande under inrikesdepartementet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Maskin- och verktygsutrustning m. m.</i>	1 500 000
<i>Engångsanskaffning av inventarier m. m.</i>	1 000 000
<i>Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.</i>	3 000 000

Kapitalbudgeten

Statens allmänna fastighetsfond

Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården. I investeringsplan för ifrågasvarande byggnadsarbeten uppgjord av kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté ingår bl. a. utbyggnad av fångvårdsanstalterna vid Lärbro och Ulriksfors, ombyggnad av köksanläggning m. m. vid Skenäs, förrådsanläggningar vid anstalterna Tillberga och Tidaholm samt en ny 120-mannaanstalt i Herrljunga. Projekteringsarbetena för dessa anläggningar är färdigställda.

För påbörjande av någon eller några av dessa byggnader kan som investeringsreserv beräknas 5 milj. kr., vilket belopp bör föras upp på allmän beredskapsstat. Anslaget bör få användas till de företag som anges i det före-

gående eller om detta anses lämpligare, för att forcera arbeten vid andra fångvårdsanstalter som enligt statsmakternas beslut skall byggas.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

C. Utvecklingsbistånd

Vid samråd med SIDA har arbetsmarknadsstyrelsen inhämtat följande angående *långtidsplanering av gåvobistånd* i form av svenska varor till utvecklingsländerna.

I det svenska utvecklingsbiståndet ingår sedan 1962 gåvobistånd i form av varor från Sverige jämte vissa tjänster. Riktlinjer för detta slag av gåvobistånd angavs i statsverkspropositionen år 1964: Bil. 9 och åtföljande riksdagsbeslut. Kungl. Maj:t och riksdagen har sedermera (jfr statsutskottets utlåtande 1968: 128) bekräftat dessa riktlinjer. I statsverkspropositionen år 1969: Bil. 5 har Kungl. Maj:t i enlighet med SIDA:s anslagsframställning för budgetåret 1969/70 förordat deras bibehållande. Gåvobiståndet i form av varor från Sverige finansieras fr. o. m. budgetåret 1968/69 från anslaget Fältverksamhet.

Gåvobiståndet koncentreras i enlighet med de riktlinjer, som gäller för Fältverksamheten till vissa s. k. huvudmottagarländer och inom dessa till vissa i deras planering högt prioriterade ämnesområden. Biståndet omfattar leveranser av vissa varor, som är nödvändiga för utvecklingen under perioder då mottagarens egna resurser är otillräckliga. Genom gåvoleveranser av varor, som eljest hade måst importeras, kan man medverka till att ökade resurser tillföres en viss samhällssektor, t. ex. utbildningsväsendet eller jordbruket och till att frigöra valuta för import av andra för den ekonomiska och sociala utvecklingen nödvändiga kapitalvaror. Vid bedömningen av de biståndsleveranser, som kan komma ifråga, tillämpas samma kriterier som eljest gäller för biståndssamarbetet. Behovet och prioriteringen på mottagarsidan, byggd på en samlad samhällsekonomisk bedömning så som den återspeglas i respektive mottagarlands utvecklingsplan, kommer således alltid i första hand.

Samtidigt har dessa biståndsinsatser varit ett stöd för sysselsättningen inom vissa sektorer av det svenska näringslivet under perioder av tillfällig konjunkturedgång eller överproduktion.

Såom framhållits av statsmakterna får anpassningen av varubiståndsgivningen till den allmänna arbetsmarknads- och konjunkturpolitiken inte motverka en önskvärd fortlöpande strukturrationalisering inom det svenska näringslivet.

Planeringen och genomförandet av varubiståndsinsatser sker regelmässigt i nära samarbete dels med mottagarlandets myndigheter och berörda inter-

nationella organisationer, dels i Sverige, i olika omfattning från fall till fall, med utrikes-, finans-, handels-, jordbruks- och inrikesdepartementen samt med arbetsmarknadsstyrelsen och jordbruksnämnden.

Under innevarande budgetår har diskussioner pågått mellan SIDA och AMS om möjligheterna att i samband med långtidsplaneringen av biståndet fördjupa och intensifiera samarbetet.

De varor, som varit och med nuvarande planering är aktuella för gåvobiståndsinsatser är papper för skolboksändamål, handelsgödsel samt vissa verkstadsprodukter (enklare redskap, fisketrålare). I viss utsträckning likartade förhållanden gäller för de svenska bidragen till de internationella livsmedelsprogrammen samt för katastrofhjälpen. Katastrofhjälpen är dock inte bunden till leveranser av svenska varor. Frågan huruvida de kontanta medel, som ställs till hjälporganisationernas förfogande, skall utnyttjas för inköp i Sverige är således en fråga om tillgång, pris och kvalitet. De varor, som kommer i fråga för katastrofhjälpen är i första hand tält, kläder, skodon, filter och annan sängutrustning, livsmedel samt enklare hushållsredskap. Den uppbyggnad av reservlager för katastrofhjälp, som f. n. diskuteras bl. a. inom FN-organen och Red Cross League, kan komma att ställa krav på långsiktiga åtaganden av programkaraktär från svensk sida.

Erfarenheten av de projekt, av olika typer som hittills genomförts, talar för att man i framtiden eftersträvar en koncentration till flerårsprogram för leveranser av stapelvaror som papper, handelsgödsel, växtskydds- och insektsbekämpningsmedel samt eventuellt också vissa redskap. Insatser av denna typ medger en rationalisering i Sverige och mottagarlandet samt en förhållandevis snabb ökning av insatsernas volym. Genom de fortlöpande kontakterna mellan myndigheter i Sverige och mottagarlandet kan planering och verkställighet av insatserna liksom den från svensk sida nödvändiga kontrollen ske smidigt och snabbt. Flerårsprogrammet innebär, att bistånd lättare kan inordnas i mottagarlandets utvecklingsplanering. Även den svenska biståndsplaneringen underlättas härigenom, bl. a. med avseende på biståndets samordning med arbetsmarknadsplaneringen. Sålunda möjliggöres en säkrare planering och en jämnare säsongsmässig fördelning av produktionen i de berörda branscherna och företagen med åtföljande tryggare anställningsförhållanden. Vid behov kan beställningar tidigareläggas eller tillfälligt utökas. En viss lagring förefaller påkallad för att tillgodose katastrofhjälp och andra tillfälligt uppkommande, oväntade behovsökningar.

De flesta u-länder har behov av tillförsel av modern och ändamålsenlig utrustning för jordbruket, skogsbruket och fiskerinäringen i form av redskap, enklare maskiner, transportmedel, lagringsutrustning och fartyg. Inom ramen för större projekt, syftande till utveckling av lämpliga modeller och typer av redskap, maskiner e. d. samt en utbyggnad av den inhemska produktionen på ifrågavarande områden, kan leveranser av de nämnda varutyperna från i-länder som Sverige komma ifråga för en begränsad period.

Sådana insatser är av mera komplicerad natur och kräver kompletterande insatser i form av utbildning, tekniskt utvecklingsarbete och experthjälp. Leveranser av varor eller utrustning bör planeras i sammanhang med förberedande av insatser av andra slag, exempelvis utbildning, inom den sektor (jordbruk, skogsbruk etc.) det är fråga om. För att insatserna skall bli lönsamma och effektiva fördras normalt att de ingår i ett större program, t. ex. utvecklingen inom en hel sektor i ett visst land eller en grupp av länder med likartade problem och yttre betingelser. Vidare torde det vara av intresse att söka utvärdera i vad mån de i många avseenden unika erfarenheterna av lokali-

seringspolitik, inklusive industrietablering och vuxenutbildning, som finns hos de svenska arbetsmarknadsmyndigheterna, kan nyttiggöras inom biståndsprogrammet.

De diskussioner, som f. n. pågår mellan AMS och SIDA, gäller såväl en förbättring av metoderna för redan prövade gåvobiståndsprogram som möjligheterna till nya insatser.

Angående *investeringsreserven för budgetåret 1969/70* har SIDA (skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 17.12.1969) under hänvisning till ovan nämnda samråd mellan myndigheterna anfört följande.

Katastrofhjälp. Vid katastrofsituationer av större omfattning genomföres extraordinära insatser för vilka SIDA begär medel genom särskild framställning till Kungl. Maj:t. SIDA kan slutligen förmedla leveranser till reservlager i internationella organisationers regi (i första hand Internationella Röda Korsligan i Genève) av varor för vilka medel ställs till förfogande av annan myndighet, institution eller organisation. Genom att möjlighet föreligger att leverera till buffertlager i internationella organisationers regi, skulle styrelsen kunna förmedla inköp av nämnda artiklar med tämligen kort varsel, om det av arbetsmarknadsskäl vore angeläget. Enligt SIDA:s mening kan ett anslag om 2 milj. kr. för sådana ändamål upptagas i investeringsreserven.

Gåvobistånd. Industribeställningar i större skala förekommer endast inom ramen för gåvobiståndet. SIDA planerar att under budgetåret 1970/71 inom ramen för gåvobiståndet i form av svenska varor leverera konstgödsel till ett sammanlagt värde av 20 milj. kr. och skolbokspapper till ett värde av 4 milj. kr. Dessa leveranser ingår i flerårsprogram, vilket möjliggör en arbetsmarknadsmässigt motiverad flexibilitet i utläggningen av beställningar. Inga avgörande hinder synes finnas att tidigarelägga eller eventuellt öka någon eller några av de årliga kontingenterna inom ramen för en sådan utfästelse, om så skulle erfordras av arbetsmarknadsmässiga skäl. Ett belopp om 20 milj. kr. motsvarande ca 40 000 ton konstgödsel och 4 000 ton papper vore enligt SIDA:s mening påkallat.

Enligt vad som sålunda anförts synes industribeställningar för 22 milj. kr. kunna intagas i investeringsreserven och anslag uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 till *Fältverksamhet* föra upp ett anslag av 22 000 000 kr.

FÖRSVARSDPARTEMENTET

Arbetsmarknadsstyrelsen har liksom tidigare vid sitt bedömande av omfattningen av investeringsreserv för försvaret utgått från, att de anslag som uppföres på allmän beredskapsstat må, därest så befinnes lämpligt, i stället för till arbeten och anskaffningar i investeringsreserven, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, disponeras för forcering av sådana arbeten och anskaffningar som ingår i de ordinarie arbets- och anskaffningsprogrammen, men som icke kan komma till stånd inom ramen för motsvarande anslag på riksstaten för budgetåret 1969/70.

Driftbudgeten

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 30 december 1968 har chefen för försvarsstaben översänt från försvarets materielverk och försvarets sjukvårdsstyrelse införskaffade uppgifter rörande anskaffningar av industriprodukter av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger här nedan redogörelse för dylika anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 144,4 milj. kr.

B. Armén

Försvarets materielverk har till försvarsstaben överlämnat underlag för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av beklädnad m. m., inventarier m. m. och drivmedelsutrustning.

Försvarets sjukvårdsstyrelse har till chefen för försvarsstaben översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.

Beträffande de av uppgifterna omfattade anskaffningarna för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen, anförs följande.

Beklädnad m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 22,4 milj. kr. ingår i föreliggande långtidsplan.

Inventarier m. m. Anskaffningar avseende förplägnadsmateriel ingående i uppgjorda planer för en beräknad kostnad av ungefär 2,2 milj. kr.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar ingående i gällande planer för en ungefärlig kostnad av 5,2 milj. kr.

Drivmedelsutrustning. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 3,8 milj. kr. avseende drivmedelsutrustning ingår i gällande plan.

Som urvalsmaterial för investeringsreserven kan sålunda anses ovan angivna anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 33,6 milj. kr.

Anskaffning av tiggmateriel m. m. Som urvalsmaterial för investeringsreserven kan anses hithörande anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 68 milj. kr. vilka ingår i gällande planer.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna anskaffningar för armén för en sammanlagd kostnad av 100 milj. kr. (avrundat belopp).

C. Marinen

Underlag för förslag till investeringsreserv har till försvarsstaben överlämnats av försvarets materielverk och försvarets sjukvårdsstyrelse. Beträffande de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen anförts följande.

Inventarier m. m. Avser anskaffningar ingående i uppgjorda långtidsplaner för ca 0,3 milj. kr.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar ingående i gällande plan för en ungefärlig kostnad av 1,6 milj. kr.

Anskaffning av fartygsmateriel m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av ca 25,6 milj. kr. ingår i upprättade planer.

Anskaffning av vissa maskiner m. m. Avser dels arbetsmaskiner och verktyg för verkstäder och örlogsvarv, som behövs för verkstadsdriften, dels lyftkranar vid min- och torpedförråd. Kostnaderna har beräknats till 0,5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna anskaffningar för marinen för en sammanlagd kostnad av 28 milj. kr.

D. Flygvapnet

Underlag för förslag till investeringsreserv har till försvarsstaben överlämnats av försvarets materielverk och försvarets sjukvårdsstyrelse. Beträffande de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen, anförts följande.

Inventarier m. m. Anskaffningarna avser förplågnadsmateriel för en beräknad kostnad av 0,4 milj. kr.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar ingående i gällande plan för en ungefärlig kostnad av 1,0 milj. kr.

Drivmedelsutrustning. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 1,0 milj. kr. ingår i gällande plan.

Anskaffning av flygmateriel m. m. Kostnaderna har beräknats till 12,4 milj. kr. för anskaffningarna, som ingår i gällande plan.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages ovan angivna anskaffningar för flygvapnet för en sammanlagd kostnad av 14,0 milj. kr. (avrundat belopp).

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages i följande sammanställning angivna arbeten avseende anskaffningar m. m. av industriprodukter för försvaret för en sammanlagd kostnad av 142 000 000 kr.

Till anskaffningarna synes, på motsvarande sätt som skett för innevarande budgetår, böra uppföras anslag av kollektiv karaktär på allmän beredskapsstat. Anslagen bör uppföras under anslagstitlarna: Anskaffning av materiel för armén, Anskaffning av materiel för marinen och Anskaffning av materiel för flygvapnet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp följande anslag nämligen

	Kronor
<i>Anskaffning av materiel för armén</i>	100 000 000
<i>Anskaffning av materiel för marinen</i>	28 000 000
<i>Anskaffning av materiel för flygvapnet</i>	14 000 000

I. Fastighetskostnader

Arbetsmarknadsstyrelsen får efter samråd med försvarsstaben och fortifikationsförvaltningen föreslå att arbetsobjekt avseende reparations-, ändrings- och underhållsarbeten för arméns, marinens och flygvapnets byggnader och anläggningar i den omfattning som framgår av följande sammanställning intages i investeringsreserven.

Ersättning till försvarets fastighetsfond: Kasernbyggnaders delfond

Husbyggnadsarbeten (huvudsakligen renovering av kaserner
m. m.) 20 000 000 kr

Ersättning till försvarets fastighetsfond: Befästningars delfond

Iståndsättningsarbeten m. m. 5 000 000 kr

Det synes vara lämpligt att, på motsvarande sätt som för innevarande budgetår, dessa kostnader under för beredskapsstaten gällande förutsättningar bestrides från det i det följande på allmän beredskapsstat föreslagna anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

J. Viss materielanskaffning m. m.

Chefen för försvarsstaben har med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 30 december 1968 överlämnat uppgifter från fortifikationsförvaltningen avseende anskaffning av fortifikatorisk materiel för 8,8 milj. kr. av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven, varav arbeten för ca 4 milj. kr. beräknas kunna anskaffas under budgetåret 1969/70. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages dylika anskaffningar för 4 milj. kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kronor.

N. Civilförsvaret m. m.

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen samt vid förekommande samråd har civilförsvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende materielanskaffning samt anläggnings- och husbyggnadsarbeten.

Anskaffning av civilförsvarsmateriel. Materielanskaffningar, fallande inom programmet för planerlig utbyggnad av den nya civilförsvarsorganisationen, kan intagas i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 17 milj. kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av civilförsvarsmateriel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 17 000 000 kronor.

Bidrag till byggande av skyddsrum. Arbeten för anordnande av ledningscentraler, observationsplatser samt skyddsplatser för andra framskjutna enheter för en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr., motsvarande ett behov av statsbidrag med 2 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggande av skyddsrum* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförvarsändamål. Efter samråd med civilförvarsstyrelsen föreslås att arbeten för anordnande av branddammar för en sammanlagd kostnad av 1,5 milj. kr. motsvarande ett behov av statsbidrag med 1 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförvarsändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

Kapitalbudgeten

II. Statens allmänna fastighetsfond

Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen har civilförvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att arbeten avseende uppförande av förrådsbyggnader för en beräknad kostnad av sammanlagt 4 milj. kr. intages i investeringsreserven. Byggnaderna är enligt civilförvarsstyrelsen erforderliga för tillgodoseende av den utökade förrådshållningen, som följer av beslutad uppbyggnad av civilförsvaret.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

III. Försvarets fastighetsfond

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 30 december 1968 har chefen för försvarsstaben överlämnat uppgifter från fortifikationsförvaltningen avseende byggnads- och anläggningsarbeten för armén, marinen och flygvapnet. Arbetsmarknadsstyrelsen får efter senare samråd därom anföra följande.

Kasernbyggnaders delfond

Byggnadsarbeten för armén. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att husbyggnadsarbeten för 15 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Byggnadsarbeten för marinen. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 2 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Byggnadsarbeten för flygvapnet. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att byggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 5 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår alltså att i investeringsreserven intages hithörande arbeten för försvaret för en sammanlagd kostnad av (15 000 000 + 2 000 000 + 5 000 000 =) 22 000 000 kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp följande anslag, nämligen

Kasernbyggnaders delfond

	Kronor
<i>Byggnadsarbeten för armén</i>	15 000 000
<i>Byggnadsarbeten för marinen</i>	2 000 000
<i>Byggnadsarbeten för flygvapnet</i>	5 000 000

Befästningars delfond

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages hithörande anläggningsarbeten för 30 milj. kr.

Närmare uppgifter om arbetena lämnas icke här, utan torde arbetsmarknadsstyrelsen därutinnan få hänvisa till fortifikationsförvaltningen.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Befästningsarbeten för gemensamma ändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 30 000 000 kr.

SOCIALDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

H. Övrig sjukhusvård m. m.

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Vid samråd med socialstyrelsen har framgått att sådana arbeten för en sammanlagd kostnad av 4 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven. Härav utgöres arbeten för omkring 1 milj. kr. av ändringar i byggnader samt återstoden av industribeställningar avseende anskaffning av utrustning.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att arbeten avseende anskaffning av utrustning till beredskapssjukhus och sjukhärbergen i krig för en sammanlagd kostnad av 4 milj. kr. intages i investeringsreserven samt hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

Kapitalbudgeten

II. Statens allmänna fastighetsfond

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna. Från byggnadsstyrelsen har inhämtats att följande arbeten vid ungdomsvårdsskolorna kan intagas i investeringsreserven: byggnad för centralkök vid Hammargården, gymnastikbyggnader vid Bärby, Håkanstorp och Folåsa, administrationsbyggnad vid Hornö, tillbyggnad av skolbyggnad vid Vemyra samt anläggning av vägar och markplanering vid Lövsta. För motivering hänvisas till byggnadsstyrelsens framställningar om ordinarie anslag för budgetåren 1968/69 och 1969/70 samt beträffande Vemyra till byggnadsstyrelsens framställningar den 11 oktober 1966 och den 7 november 1967.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovannämnda byggnadsarbeten vid ungdomsvårdsskolorna till en kostnad av 3 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Vid samråd med byggnadsstyrelsen har framkommit att i investeringsreserven kan intagas återstående del av verkstadsbyggnad samt anläggande av ny transportväg vid Venngarmsanstalten ävensom vissa rivningsarbeten vid Svartsjöanstalten. För motivering beträffande transportvägen hänvisas till byggnadsstyrelsens framställning om ordinarie anslag för budgetåret 1968/69, samt beträffande Svartsjöanstalten till byggnadsstyrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för byggnadsstyrelsens del-fond av statens allmänna fastighetsfond den 22 augusti 1967.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages arbeten vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare till en kostnad av 1,9 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 900 000 kr.

V. Fonden för låneunderstöd

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. Vid samråd med socialstyrelsen har framgått att i investeringsreserven kan intagas följande arbeten vid de erkända vårdanstalterna: förläggningsbyggnader, verkstadsbyggnader, administrationslokaler, kök, vatten- och avloppsanläggningar m. m. vid Värnäs, Pållyckehemmet och Holmahemmet samt upprustning av Linderåsen.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovannämnda arbeten intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 3,3 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 3 300 000 kr.

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

D. Vägväsendet

Statens vägverk har till arbetsmarknadsstyrelsen meddelat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv omfattande, bland annat, vägunderhåll och vägbyggnader. Med beaktande av vad i prop. 1969: 1 anförts rörande i detta sammanhang ifrågakommande arbeten, har därvid framgått följande.

Drift av statliga vägar. Arbeten, som huvudsakligen omfattar dikning och förstärkning av väggroppen, för en sammanlagd kostnad av ca 100 milj. kr. kan beräknas tillgängliga som sysselsättningsreserv. I det följande förslaget anslag på beredskapsstat bör få användas jämväl för inköp av sådana vägmaskiner och annan materiel, som vid ordinarie anskaffning bekostas av medel från motsvarande anslag på riksstaten.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten avseende drift av statliga vägar för en sammanlagd kostnad av 100 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Byggande av statliga vägar. Under antagande att den ordinarie statliga vägbyggnadsverksamheten omfattar 640,5 milj. kr. inklusive vissa administrationskostnader m. m. under 1969 och 700 milj. kr. under 1970, prop. 1969: 1, bil. 8 s. 101, beräknas under hösten 1969 ytterligare arbeten för ca 500 milj. kr. finnas så planerade att de kan utföras under budgetåret 1969/70. I prop. 1969: 1, bil. 13 s. 52 och 69, har föreslagits att under anslagen Allmänna beredskapsarbeten m. m. samt Särskilda beredskapsarbeten m. m. 140 respektive 50 milj. kr. avräknas mot bilskattemedel. Sistnämnda anslag på riksstaten torde sålunda till stor del komma att användas för utförande av vägarbeten som beredskapsarbeten. Under antagande att de till uppförande på riksstat föreslagna anslagen till beredskapsarbeten i an-

given omfattning ställes till förfogande för här ifrågavarande vägbyggnader, synes därför i investeringsreserven kunna intagas byggande av statliga vägar för en sammanlagd kostnad av (500 — 190 =) 310 milj. kr.

Efter samråd med vägverket får arbetsmarknadsstyrelsen föreslå att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggande av statliga vägar för en sammanlagd kostnad av 310 milj. kr.

Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator. Investeringsreserven kan beräknas till jämfört med innevarande år oförändrat belopp, 80 milj. kr. Motsvarande anslag utgör 75 milj. kr.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggande av kommunala vägar och gator för en sammanlagd kostnad av 80 milj. kr.

Bidrag till byggande av enskilda vägar. Investeringsreserven kan beräknas till 10 milj. kr. På allmän beredskapsstat synes böra uppföras 7 milj. kr. för häremot svarande statsbidrag.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Drift av statliga vägar</i>	100 000 000
<i>Byggande av statliga vägar</i>	310 000 000
<i>Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator</i>	75 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	7 000 000

F. Sjöfart

Sjöfartsverket

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 21 november 1968 till arbetsmarknadsstyrelsen och sedermera under hand lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter senare samråd med sjöfartsstyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen anförda följande. I prop. 1961: 1 (bil. 8, s. 123) har i avvaktan på särskild proposition uppförts anslag till sjöfartsverket m. m. med ett preliminärt beräknat belopp.

Sjösäkerhet. I investeringsreserven kan intagas anskaffningar avseende diverse materiel för en kostnad av 335 000 kr. (Avrundat 300 000 kr.)

Sjökartläggning. I investeringsreserven kan intagas vissa anskaffningar av reserv- och underhållsmateriel m. m. för en sammanlagd kostnad av 1 000 000 kr.

Ytterligare arbeten för sjösäkerhet och sjömätning anmäles i det följande under Sjöfartsverkets fond, Sjöfartsmateriel m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar anslagposter till sjösäkerhet och sjökartläggning må kunna överskridas om så behövs för ovannämnda anskaffningar.

Bidrag till småbåtshamnar m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, efter från sjöfartsstyrelsen inhämtade uppgifter, att arbeten avseende småbåtshamnar för en kostnad av inalles 6 milj. kr. intages i investeringsreserven. För utförande av arbetena i föreslagen omfattning torde ett behov av statsbidrag om 3 milj. kr. böra beräknas.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen
att till *Sjöfartsverket m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

Kapitalbudgeten

Som framgår av prop. 1969: 1, bil. 8 s. 162, har anslagen under statens affärsverksfonder för postverket, televerket, statens järnvägar och luftfartsverket samt för statens vägverks förrådsfond jämte sjöfartsverkets fond där beräknats så att de, inklusive förutsedda behållningar, medger en marginal för att möjliggöra ökade investeringsramar, om så skulle bli påkallat av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock utgått från att anslag, som uppföres på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70, skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet.

I. Statens affärsverksfonder

B. Postverket

Postverket har (skrivelse den 30 december 1968 samt senare samråd) lämnat uppgifter till arbetsmarknadsstyrelsen för upprättande av förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får härom anföra följande.

Anskaffning av bilar m. m. Ersättningsanskaffning och utökning av fordonsparken (skåp- och flakbilar samt traktorer och gaffeltruckar) för ca 1 milj. kr. torde kunna tidigareläggas.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intas anskaffning av motorfordon för 1 milj. kr. för postverket.

Anskaffning av bilar m. m. för diligensrörelsen. Ersättningsanskaffning och utökning av fordonsparken (huvudsakligen bussar) för ca 4,5 milj. kr. torde kunna tidigareläggas och utföras under budgetåret 1969/70.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intas anskaffning av motorfordon för diligensrörelsen för 4,5 milj. kr.

Driftmedel. Industribeställningar avsedda att framdeles bekostas med driftmedel kan i viss utsträckning utläggas. En fördelning på varugrupper av i posttjänsten använda föremål och varor, som lämpligen kan förtidsbeställas, låter sig dock inte göra för närvarande.

Anslagsbehovet för allmän beredskapsstat för postverket kan sålunda beräknas till 5,5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Posthus m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 500 000 kr.

C. Televerket

Televerket har (skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 27 november 1968) lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får härmed anföra följande.

I investeringsreserven kan intagas i följande sammanställning angivna arbeten.

	Kostnad Milj. kr.
<i>Telefonstationsbyggnader</i> en byggnad med totalkostnad 2,5 milj. kr., varav under budgetåret 1969/70	1
<i>Fjärrförbindelseanläggningar m. m.</i>	
Mellanortskablar inom samtliga distrikt	5
<i>Telefon- och telegrafstationer.</i>	
Stationsutrustning	10
<i>Abonnentanläggningar m. m.</i>	
Vissa nätarbeten för upprustning av befintligt nät, huvudsakligen kablar och arbeten därmed	10

Beträffande angelägenheten av dessa investeringar kan hänvisas till vad som anförts i televerkets anslagsframställning, avseende budgetåret 1969/70.

I det föregående angivna arbeten kan alltså intagas i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad under budgetåret 1969/70 av $(1 + 5 + 10 + 10 =)$ 26 milj. kr.

Drift- och rörelsemedel. För intagande i investeringsreserven kan, utöver vad som angivits i det föregående, beräknas arbeten för en sammanlagd kostnad av 4 milj. kr. som vid utförande i normal turordning bör bekostas med anlåtande av televerkets driftmedel, nämligen vissa underhållsarbeten på linjer och nät. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter, att därest dessa arbeten icke kan finansieras på vanligt sätt, för ändamålet må under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar anlitas medel från anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår sålunda att i investeringsreserven intages investeringar för televerket för en sammanlagd kostnad av $(26 + 4 =)$ 30 milj. kr. På allmän beredskapsstat synes böra föras upp anslag med 26 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i inledningen till avsnittet Kommunikationsdepartementet Kapitalbudgeten föreslagit att anslagen på allmän beredskapsstat jämväl må anlitas för forcering av arbeten i det ordinarie arbetsprogrammet.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Teleanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 26 000 000 kr.

D. Statens Järnvägar

Från statens järnvägar har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 30 december 1968 samt vid senare samråd lämnats uppgifter beträffande förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får med anledning härav anföra följande.

Bana och byggnader

Uppgifterna omfattar forcering av byggnader och anläggningar, som plan enligt skall påbörjas under 1969/70, varigenom arbeten för sammanlagt 14,8 milj. kr. skulle kunna tidigareläggas och utföras under budgetåret 1969/70. Av det angivna beloppet avser 10 milj. kr. arbeten för Storstockholms lokaltrafik.

Förstärkning av spåröverbyggnaden. Anskaffningar, huvudsakligen räls och rälstillbehör för 2,5 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Elektriska anläggningar

Signalsäkerhetsanläggningar. Anskaffningar av växelstag för en beräknad kostnad av 1,0 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Teleanläggningar. Anskaffningarna avser dels bärfrekvensanläggningar dels ändstationsväxel för en sammanlagd kostnad av ca 1 milj. kr. att intagas i investeringsreserven.

Anläggningar för elektrisk tågdrift. Avser elutrustning för nya kopplingscentraler inklusive fjärrstyrning, kostnad 2,5 milj. kr. samt omformare, kostnad 6,5 milj. kr. Under budgetåret 1969/70 beräknas härav kunna utläggas beställningar för sammanlagt 2,7 milj. kr.

Rullande materiel

Behov föreligger av ytterligare ett antal ellok utöver dem som tidigare beställts.

I plan för beställningar budgetåret 1970/71 ingår anskaffning av 25 die-selelektriska lok för ca 28 milj. kr. Om sysselsättningsläget inom berörda industrier ger anledning därtill, kan dessa lok beställas tidigare varvid kostnaderna för budgetåret 1969/70 beräknats till 5 milj. kr.

Behovet av sittvagnar är i stort sett täckt. Endast ett fåtal vagnar erfordras och då i första hand för expresstågen. Kostnaderna för dessa vagnar kan beräknas till 3,1 milj. kr.

Under budgetåret 1969/70 räknar statens järnvägar med att upphandling kan tidigareläggas av, om så erfordras, godsvagnar, djuplastningsvagnar och ballastvagnar för en sammanlagd kostnad av 16,2 milj. kr.

Kostnaderna för ovannämnda anskaffningar beräknas till sammanlagt 59,9 milj. kr. Härav skulle anskaffningar för ca 24 milj. kr. kunna tidigareläggas under budgetåret 1969/70.

Investeringsinventarier

Behov föreligger av fordon och maskiner för rationalisering av SJ drift och underhåll. För plattformstruckar, gaffeltruckar, maskiner för banunderhåll samt radioutrustning m. m. kan under budgetåret 1969/70 utläggas beställningar för 1,7 milj. kr.

Försvarsberedskap

Vissa beställningar av ställverksvagnar, reservelverk och landsväggående verkstadsenheter m. m. för 4,1 milj. kr. varav 2 milj. kr. avser beställningar under budgetåret 1969/70 kan intagas i investeringsreserven. Ett påskyndat utförande av branddammar och skyddsrum för tillsammans 0,9 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages följande arbeten och anskaffningar för statens järnvägar.

	Milj. kr.
Byggnads- och anläggningsarbeten inkl. förstärkning av spåröverbyggnaden (beställningar 2,5 milj.)	17,3
Elektriska anläggningar	4,7
Rullande materiel och sjöfartsmateriel	24,0
Investeringsinventarier	1,7
Försvarsberedskap	2,9
	<hr/>
	50,6

På allmän beredskapsstat skulle behöva uppföras ett till 50 milj. kr. avrundat belopp.

Som framhållits i det föregående har arbetsmarknadsstyrelsen utgått från att anslagen på allmän beredskapsstat jämväl må anlitas för forcering av här inte särskilt nämnda arbeten i det ordinarie arbetsprogrammet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Järnvägar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 50 000 000 kronor.

E. Luftfartsverket

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 31 december 1968 har luftfartsverket lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv. Luftfartsverket har dels i nämnda skrivelse dels vid senare samråd meddelat att vissa arbeten, avseende byggnads- och anläggningsarbeten på befintliga flygplatser samt anskaffningar av materiel avseende reservkraftaggregat samt fordon, specialfordon och lastmaskiner kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovannämnda arbeten och anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 5,0 milj. kr. intages i investeringsreserven. Anslag för ändamålet synes böra uppföras på allmän beredskapsstat. Till arbeten på flygplatser förutsätts bidrag utgå från berörda kommuner. Anslag på beredskapsstat beräknas därigenom erfordras med ca 4 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kronor.

IV. Statens utlåningsfonder

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 uppfördes till Statens lånefond för den mindre skeppsfarten ett anslag av 25 000 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen finner det önskvärt att lånenämnden för den mindre skeppsfarten beredes möjlighet att därest arbetsmarknadsläget ger anledning därtill utöver ordinarie låne-medel kunna bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv i samma omfattning.

Efter samråd med länenämnden för den mindre skeppsfarten hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

VIII. Diverse kapitalfonder

A. Statens vägverks förrådsfond

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 19 december 1968 från statens vägverk samt senare samråd har framkommit följande förslag till investeringsreserv av husbyggnadsarbeten och industribeställningar, hänförliga till statens vägverks förrådsfond.

Garage- och förrådsbyggnader. I investeringsreserven synes under budgetåret 1969/70 kunna beräknas 5 milj. kr. för angivna arbeten.

Motorfordon och vägmaskiner. Avser ny- och ersättningsanskaffning av motorfordon och vägmaskiner m. m. under budgetåret 1969/70 för en sammanlagd kostnad av 15 milj. kr.

Ersättningsanskaffning av effekter. Avser anskaffningar av förnödenheter till förrådsverksamheten, erforderliga för ersättning och underhåll. Vägverket har beräknat att hithörande anskaffningar kan beställas under budgetåret 1969/70 intill ett belopp av ca 5 milj. kr.

Reservbromateriel. Enligt vägverket föreligger ett behov av reservbromateriel för en kostnad av cirka 34 milj. kr., varav drygt en tredjedel med fördel kan tillverkas inom landet. I fråga om angelägenheten av dessa anskaffningar får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vägverket. Anskaffningar av reservbromateriel för ca 5 milj. kr. synes kunna ingå i investeringsreserven. Vid anskaffning i denna omfattning måste anordningar vidtagas för materielens förvaring vilket arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter kan ske med anlitanande av härnedan föreslaget anslag för vägmaskiner m. m. på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages arbeten och anskaffningar under vägverkets förrådsfond för $(5 + 15 + 5 + 5 =) 30$ milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vägmaskiner m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 30 000 000 kr.

B. Sjöfartsverkets fond

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 21 november 1968 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter senare samråd med sjöfartsstyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen anföra följande.

Av nedanstående sammanställning framgår hur investeringarna fördelar sig på olika objektgrupper.

Kronor

Sjösäkerhet

Bottenfasta fyrarna Norströmsgrund och Farstugrund som skall betjäna farleden till Luleå samt Falsterborev för en sammanlagd kostnad av

6 300 000

	Kronor
Diverse utrustning för fyrar (huvudsakligen elutrustning och be- lysning)	1 500 000
Anskaffning av material till bojor och prickar	200 000
Ny- och ombyggnad av lotsbåtar och lotsdistriktfartyg	1 200 000
<i>Sjökarteläggning</i>	
Nybyggnad av sjömätningebåtar	1 400 000
<i>Muddermateriel</i>	
Ny- och ombyggnad av arbetsfartyg	2 200 000
	12 800 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages i ovanstående sammanställning angivna anskaffningar och arbeten med en sammanlagd kostnad av 12,8 milj. kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sjöfartsmateriel m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 12 800 000 kr.

FINANSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket: Anskaffning av viss materiel. I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 29 oktober 1968 har generaltullstyrelsen anfört att i investeringsreserven kan intagas anskaffning av tullkryssare, tulljakter, mindre motorbåtar, motorfordon samt telemateriel. Angående motivering hänvisas till generaltullstyrelsens framställning till Kungl. Maj:t angående ordinarie anslag för budgetåret 1969/70.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter samråd med generaltullstyrelsen att i investeringsreserven intages beställningar avseende byggande av en tullkryssare och fyra tulljakter för en kostnad av tillsammans ca 3,3 milj. kr. jämte övrig angiven materiel för ca 0,6 milj. kr. tillsammans 3,9 milj. kr. eller avrundat till 4 milj. kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 4 000 000 kronor.

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

*Driftbudgeten***D. Skolväsendet****e) Investeringsbidrag**

Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen har från skolmyndigheterna erhållit uppgift om angelägna skolbyggnader, som bedöms kunna utföras under budgetåret 1969/70. Under förutsättning av en investeringsram av 630 milj. kr. för grundskolan och gymnasiala skolor prop. 1969: 1, bil. 10 s. 258) kan en investeringsreserv för byggnadsarbeten för 100 milj. kr. avseende såväl permanenta som provisoriska byggnader för grundskolan och de gymnasiala skolformerna beräknas tillgänglig. Erforderligt statsbidrag för en sådan verksamhet skulle uppskattningsvis utgöra ca 35 milj. kr. Statsbidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet som ingår i investeringsreserven, torde på sätt som medgivits i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 få beviljas med överskridande av i statsverkspropositionen upptaget förslagsanslag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.

I förekommande fall skulle statsbidrag med överskridande av ovannämnda förslagsanslag jämväl få beviljas till anskaffande av sådana inventarier till vilka statsbidrag kan utgå enligt gällande författningar för statsbidrag till allmänna skolor respektive yrkesskolor.

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor. Med stöd av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolorna synes i investeringsreserven kunna intagas arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 7 milj. kr. Erforderligt statsbidrag till dessa arbeten kan uppskattas till ca 5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter samråd med skolöverstyrelsen att arbeten avseende byggnader för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 7 000 000 kr. intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kronor.

*Kapitalbudgeten***Statens allmänna fastighetsfond**

Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål. Av prop. 1968: 80 s. 33 framgår att vissa återstående *ombyggnadsarbeten* för nationalmuseet för ca 500 000 kr. kan intagas i investeringsreserven.

Vid samråd med byggnadsstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen inhämtat att vissa *ombyggnadsarbeten inom Operan* samt *ombyggnad för Operan*

och Dramatiska teatern inom Kungl. Hovstallet till en sammanlagd kostnad av ca 800 000 kr. kan intagas i investeringsreserven. Därjämte återstår av den ombyggnad av Dramatiska teatern för vilken bygghandlingar färdigställt och som intogs i investeringsreserven för budgetåret 1968/69, arbeten för ca 400 000 kr. till vilka medel ännu ej beviljats. Sistnämnda arbeten kan kvarstå i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages ovan nämnda arbeten för vissa kulturändamål till en kostnad av (500 000 + 800 000 + 400 000 =) 1 700 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer med anledning av vad ovan anförts att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål* föra upp ett anslag av 1 700 000 kr.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens område

Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor. Vid samråd med lantbruksstyrelsen har inhämtats att i investeringsreserven kan intagas byggnadsarbeten vid undervisningsanstalter för lantbruket för en kostnad av ca 3,5 milj. kr. Statsbidrag för dessa arbeten beräknas till ca 1,5 milj. kr., vilket belopp synes böra uppföras på beredskapsstat.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 500 000 kronor.

H. Skogsväsendet

Skogsstyrelsen har med skrivelse den 5 december 1968 lämnat vissa uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende arbeten för det enskilda skogsbruket.

Skogsbruksskolor. I sin ovan nämnda skrivelse har skogsstyrelsen meddelat att byggnadsföretag vid skogsbruksskolor för en sammanlagd kostnad av ca 1 400 000 kr. är lämpliga att ingå i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid skogsbrukets yrkesskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 1 400 000 kronor.

Skogsstyrelsen har i ovan nämnda skrivelse vidare meddelat följande.

För återväxtåtgärder och dikningar kan investeringsreserven uppskattas till arbeten för 5,8 milj. kr.

Skogsvägbyggnader. Under förutsättning att skogsvägbyggnader inom den ordinarie ramen bedrivs i den omfattning som angivits i prop. 1969: 1, bil. 11 s. 95, beräknas tillgången på ytterligare färdigplanerade skogsvägbyggnadsarbeten under budgetåret 1969/70 motsvara en arbetsvolym av 22,8 milj. kr.

Skogsröjningsarbeten och landskapsvårdande arbeten lämpliga för investeringsreserven kan påräknas motsvara en kostnad av uppskattningsvis 24,7 milj. kr. I den mån dessa arbeten inte utföres med anlitande av på riksstaten upptagna anslag till beredskapsarbeten, synes det i det följande under inrikesdepartementet föreslagna anslaget på allmän beredskapsstat till Allmänna beredskapsarbeten m. m. böra få anlitas.

Medelsbehovet för återväxtåtgärder, dikningar och skogsvägbyggnader i investeringsreserven kan tillgodoses genom överskridande av ettdera förslagsanslaget Bidrag till skogsförbättringar eller Vägbyggnader för skogar i enskild ägo. Därvid synes bemyndigande böra utverkas att under förutsättningar, som gäller för beredskapsstaten, överskrida de ramar för beviljande av ifrågakvarande statsbidrag, som kan komma att fastställas.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att de rambelopp, som i statsverkspropositionen föreslagits för beviljande av bidrag från Statens skogsförbättringsanslag och anslaget Vägbyggnader på skogar i enskild ägo under de förutsättningar, som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande måtte enligt Kungl. Maj:ts bestämmande få överskridas.

J. Fiskeriväsendet

Ersättningsbygge för fiskeriundersökningsfartyg. Fiskeristyrelsen har vid samråd och i skrivelse den 24 oktober 1968 i ärendet framhållit att ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyget Skagerack är angelägen. Kungl. Maj:t har den 6 september 1968 lämnat uppdrag om projektering av ett sådant fartyg. Kostnaderna har nu beräknats uppgå till 10 milj. kr. därav 6—7 milj. kr. för varvsarbeten och maskineri. Övriga kostnader kan hänföras till instrument och specialutrustning.

Enligt ovannämnda skrivelse beräknas arbeten för 5 milj. kr. kunna utföras under budgetåret 1969/70.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg intages i investeringsreserven med en kostnad under budgetåret 1969/70 av 5 milj. kr. Anslag till ändamålet synes böra uppföras på beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kronor.

K. Naturvårdsverksamhet

Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m. Vid länsarbetsnämndernas inventeringar av kommunala arbetsobjekt har framkommit att vatten- och avloppsanläggningar för ca 350 milj. kr. är av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven.

Statsbidrag utgår numera enligt kungörelse den 26 april 1968 nr 308 om statsbidrag till avloppsreningsverk. Dylika arbeten för ca 50 milj. kr. torde kunna intagas i investeringsreserven.

Statsbidrag till avloppsreningsverk m. m. i investeringsreserven förutsättes kunna uppgå till ca 20 milj. kr., vilket belopp här nedan föreslås på allmän beredskapsstat.

Till övriga va-anläggningar, som utföres i sysselsättningsyfte, torde statsbidrag få utgå från anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Bidrag till kommunala avloppsreningsverk* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 20 000 000 kronor.

Kapitalbudgeten

Statens affärsverksfonder

Domänverket

Vid samråd med domänverket har angående lämpliga arbetsobjekt inhämtats följande.

Husbyggnadsarbeten för ca 0,5 milj. kr. kan ingå i investeringsreserven.

Skogsvårdsarbeten och arbeten för naturvårds- och fritidsverksamhet för tillsammans 18 milj. kr. kan ingå i investeringsreserven.

Vägbyggnadsarbeten för 18 milj. kr. kan ingå i investeringsreserven.

I investeringsreserven skulle sålunda ingå arbeten för domänverket för en sammanlagd kostnad av $(0,5 + 18 + 18 =)$ 36,5 milj. kr.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 36 500 000 kr.

Statens utlåningsfonder

Fiskerilånefonden. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 uppfördes till fiskerilånefonden ett anslag av 5 000 000 kr. (prop. 1967: 80, s. 34 och Bihang B s. 30). Enär här ifrågakarande lånegivning tidigare visat sig utgöra ett värdefullt komplement till sysselsättningspolitiken, finner arbetsmarknadsstyrelsen det önskvärt, att fiskeristyrelsen även under budgetåret

1969/70 därest arbetsmarknadsstyrelsen ger anledning därtill, utöver ordinarie lånemedel må kunna bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv samt motorverkstäder.

Efter samråd med fiskeristyrelsen hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fiskerilånefonden* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

HANDELSDEPARTEMENTET

Kapitalbudgeten

VIII. Diverse kapitalfonder

Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap

Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 22 oktober 1968 lämnat uppgifter angående distributionsmateriel för upprättande av förslag till investeringsreserv.

Efter senare samråd föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att anskaffningar av ovannämnda materiel för en kostnad av 2,8 milj. kr. samt byggnads- och anläggningsarbeten för 3 milj. kr. eller tillsammans 5,8 milj. kr. intages i investeringsreserven. Sistnämnda arbeten har anmälts i överstyrelsens petita för budgetåret 1969/70.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Förrådsanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 800 000 kr.

Vid samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap har framhållits att, utöver vad ovan angivits, upparbetning av varor i överstyrelsens beredskapslager skulle kunna ingå i investeringsreserven. Sammanlagda kostnaden har uppskattats till ca 10 milj. kr. I den mån merkostnader uppkommer genom att arbetena utförs i arbetslöshetsbekämpande syfte, synes dessa kunna ersättas från samlingsanslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m. under XI huvudtiteln. Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger förslag beträffande sistnämnda anslag i det följande under inrikesdepartementet.

INRIKESDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

B. Arbetsmarknad m. m.

Arbetsförmedlingen. För länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingarna beräknas alltjämt föreligga ett återanskaffningsbehov av möbler, kontorsmaskiner och skrivmateriel utöver vad som kan finansieras inom ramen för på riksstaten föreslaget anslag.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att för finansiering av dessa anskaffningar, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, den i statsverkspropositionen beräknade anslagsposten under förslagsanslaget Arbetsförmedlingen efter beslut av Kungl. Maj:t må överskridas.

Allmänna beredskapsarbeten m. m. Angående skäl för uppförande på allmän beredskapsstat av ett samlingsanslag motsvarande det på den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår uppförda anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m. samt de ändamål för vilka anslaget skulle få anlitas hänvisas till vad styrelsen därom anfört angående anslag till Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder i förslag till investeringsreserv för budgetåret 1962/63 (prop. 1962: 116 Bihang B s. 13).

Ett anslag på allmän beredskapsstat till allmänna beredskapsarbeten m. m. skulle i likhet med vad styrelsen föreslagit för innevarande budgetår få användas för att bestrida:

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag på allmän beredskapsstat, vilka icke kan komma till utförande inom anslagens ram;

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag på riksstat eller beträffande vilka statsmakterna eljest medgivit utförande och för vilka anslag icke uppförts på allmän beredskapsstat;

dels kostnader för beredskapsarbeten anordnade i enlighet med arbetsmarknadskungörelsen den 3 juni 1966;

dels kostnader för statsbidrag till kommuner, kommunala samfälligheter och kommunala bolag för beställningar hos industri i sysselsättningsfrämjande syfte;

dels merkostnader, som direkt orsakas av att ett företag utföres i arbetslöshetsbekämpande syfte;

dels ock förstärkning av anslag för investeringsändamål under statens utlåningsfonder.

Vid uppskattning av anslaget storlek kommer i första hand i betraktande medelsbehovet vid en ökning av kommunala och enskilda beredskapsarbeten i ett läge som kräver beredskapsstatens utnyttjande, samt vissa statliga arbeten och beställningar till vilka särskilda anslag inte föreslagits, bl. a. reparations- och underhållsarbeten på statens byggnader. Med ovan föreslagen dispositionsrätt över anslaget synes det för nästa budgetår böra uppföras med 300 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 300 000 000 kr.

Förläggningsbyggnader m. m. Även om en del av de i investeringsreserven ingående anläggnings- och husbyggnadsarbetena kan ge sysselsättning i närheten av hemorten torde ett betydande antal förläggningar komma att erfordras vid en mera betydande ökning av beredskapsarbetena. En utökning av arbetsmarknadsstyrelsens förläggningskapacitet med inemot 3 000 platser torde vara erforderligt om de i investeringsreserven ingående anläggningsarbetena skulle utnyttjas i mer avsevärd omfattning. Kostnaderna för tillgodoseende av behovet av förläggningar och byggnader m. m. har beräknats till ca 25 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att för finansiering av anskaffning av ovannämnda materiel, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, den i statsverkspropositionen till ändamålet beräknade anslagsposten under förslagsanslaget Förläggningsbyggnader m. m. efter beslut av Kungl. Maj:t må överskridas.

Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet. Vid en betydande ökning av beredskapsarbetena torde en väsentlig ökning jämväl av maskinparken behövas. Arbetsmarknadsstyrelsen uppskattar den totala kostnaden för en maskinberedskap, utöver den som beräknas finnas tillgänglig hos statliga verk, kommuner samt ifrågakommande entreprenörer, till 25 milj. kr. Hänsyn har därvid tagits till uppskattade möjligheter att i ett läge som kräver beredskapsstatens användande hyra in arbetsmaskiner.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovan angivna anskaffningar intages i investeringsreserven och att ett anslag av 25 milj. kr. uppföres på allmän beredskapsstat.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, under hänvisning till storleken av det i statsverkspropositionen till ändamålet preliminärt beräknade anslaget, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 uppföra ett anslag av 25 000 000 kr.

Arbetsmarknadsutbildning m. m. I prop. 1969: 1 (bil. 13 s. 78) har beräknats ett förslagsanslag Arbetsmarknadsutbildning m. m. av 485 milj. kr. I ett sysselsättningsläge, som påkallar användande av anslag från den allmänna beredskapsstaten, torde det få räknas med att behov föreligger att ytterligare utöka verksamheten med omskolningskurser. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar rubricerade förslagsanslag Arbetsmarknadsutbildning m. m. efter beslut av Kungl. Maj:t må överskridas.

INDUSTRIDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

C. Bergsbruk

Sveriges geologiska undersökning

Sveriges geologiska undersökning har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 29 oktober 1968 lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Geologiska undersökningen har därvid meddelat att behov föreligger av anskaffningar av diamantborrmaskiner, diverse fordon och instrument m. m. för en kostnad av tillsammans ca 1,5 milj. kr. under budgetåret 1969/70. Medel till sådana anskaffningar utgår i normal ordning från anslagen Utrustning samt Prospektering.

Under återopande av vad ovan anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att de angivna anskaffningarna intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 1,5 milj. kr. På allmän beredskapsstat synes här nedan angivna anslag böra anvisas.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp följande anslag

	Kronor
<i>Sveriges geologiska undersökning: Utrustning . .</i>	200 000
<i>Sveriges geologiska undersökning: Prospektering</i>	1 300 000

Kapitalbudgeten

Statens affärsverksfonder

F. Statens vattenfallsverk

I skrivelse den 27 november 1968 har statens vattenfallsverk lämnat uppgifter beträffande förslag till investeringsreserv.

Beställningar, huvudsakligen av transformatorer samt till en mindre del stålkonstruktioner, för en kostnad av 5 milj. kr. som enligt vattenfallsverkets ordinarie investeringsplaner beräknas bli utförda åren närmast efter 1969/70, kan tidigareläggas till budgetåret 1969/70 och ingå i investeringsreserven.

För närmare uppgifter om ovannämnda arbetsobjekt får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vattenfallsverket.

Någon utvidgning av vattenfallsverkets byggnadsprogram utöver vad verket anmält i ordinarie planer har inte lämpligen ansetts kunna ske under budgetåret 1969/70.

Som framgår av prop. 1969: 1 (bil. 15 s. 100) har anslaget till Kraftstationer m. m. för budgetåret 1969/70 där beräknats så att det medger en marginal för att möjliggöra ökning av medelsförbrukningen som kan påkallas av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. Arbetsmarknadsstyrelsen har därför vid beräkning av anslagets storlek på allmän beredskapsstat icke räknat med något medelsbehov till sådana arbeten för vilka medel äskats å riksstat för budgetåret 1969/70. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock utgått från att anslag, som uppföres på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kraftstationer m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

Innehållsförteckning

	Sid. i bihang
Inledning	
Allmänna frågor rörande investeringsreserven	1
Sammandrag av i förslag till investeringsreserv ingående arbeten	3
Investeringsreservens finansiering	4
<i>Justitiedepartementet</i>	
Polisväsendet	
Inköp av motorfordon m. m.	5
Lokala polisorganisationen: Utrustning	5
Kriminalvården m. m.	
Fångvårdsanstalterna:	
Maskin- och verktygsutrustning m. m.	5
Engångsanskaffning av inventarier m. m.	6
Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.	6
Reparations- och underhållsarbeten	6
Vissa byggnadsarbeten för fångvården	6
<i>Utrikesdepartementet</i>	
Utvecklingsbistånd	7
Gåvobistånd	9
Fältverksamhet	9
<i>Försvarsdepartementet</i>	
Armén	
Beklädnad m. m.	10
Inventarier m. m.	10
Sjukvårdsmateriel	10
Drivmedelsutrustning	10
Anskaffning av tygmateriel m. m.	10
Marinen	
Inventarier m. m.	10
Sjukvårdsmateriel	10
Anskaffning av fartygsmateriel m. m.	10
Anskaffning av vissa maskiner m. m.	11
Flygvapnet	
Inventarier m. m.	11
Sjukvårdsmateriel	11
Drivmedelsutrustning	11
Anskaffning av flygmateriel m. m.	11
Reparations- och underhållsarbeten m. m. under försvarets fastighets- fond	11
Viss materielanskaffning m. m.	
Anskaffning av fortifikatorisk materiel	12

	Sid. i bihang
Civildförsvaret m. m.	
Anskaffning av civilförsvarsmateriel	12
Bidrag till byggande av skyddsrum	12
Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål	13
Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret	13
Byggnadsarbeten för armén	14
Byggnadsarbeten för marinen	14
Byggnadsarbeten för flygvapnet	14
Befästningsarbeten för gemensamma ändamål	14
 <i>Socialdepartementet</i>	
Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	14
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdskolorna	15
Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	15
Lån till nybyggnader m. m. vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.	16
 <i>Kommunikationsdepartementet</i>	
Vägväsendet	
Drift av statliga vägar	16
Byggande av statliga vägar	16
Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator	17
Bidrag till byggande av enskilda vägar	17
Sjöfartsverket:	
Sjösäkerhet	17
Sjökartläggning	17
Småbåtshamnar m. m.	17
Kapitalbudgeten	
Disponering m. m. av vissa anslag	18
Postverket:	
Posthus m. m.	18
Anskaffning av bilar m. m.	18
Driftmedel	18
Televerket	19
Teleanläggningar m. m.	19
Statens järnvägar:	
Bana och byggnader	20
Elektriska anläggningar	20
Rullande materiel	20
Inventarier	20
Försvarsberedskap	20
Luftfartsverket:	
Flygplatser m. m.	21
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	21
Statens vägverks förrådsfond:	
Garage- och förrådsbyggnader	22
Motorfordon och vägmaskiner	22
Ersättningsanskaffning av effekter	22
Reservbromateriel	22

Sjöfartsverkets fond:	
Sjöfartsmateriel m. m.	
Sjösäkerhet	22
Sjökartläggning	23
Muddermateriel	23
<i>Finansdepartementet</i>	
Tullverket:	
Anskaffning av viss materiel	23
<i>Utbildningsdepartementet</i>	
Skolväsendet	
Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.	24
Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	24
Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål	24
<i>Jordbruksdepartementet</i>	
Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor	25
Skogsväsendet:	
Bidrag till byggnadsarbeten vid skogsbrukets yrkesskolor	25
Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder:	
Återväxtåtgärder och dikningar	26
Skogsvägsbyggnader	26
Skogsröjningsarbeten och landskapsvårdande arbeten	26
Fiskeriväsendet:	
Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg	26
Naturvårdsverksamhet	
Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.	27
Domänverket	27
Fiskerilånefonden	27
<i>Handelsdepartementet</i>	
Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap:	
Förrådsanläggningar m. m.	28
<i>Inrikesdepartementet</i>	
Arbetsmarknad m. m.	
Inventarier	28
Allmänna beredskapsarbeten m. m.	29
Förlägningsbyggnader m. m.	29
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet	30
Arbetsmarknadsutbildning m. m.	30
<i>Industridepartementet</i>	
Sveriges geologiska undersökning:	
Utrustning	30
Prospektering	30
Statens vattenfallsverk:	
Kraftstationer m. m.	
Kraftverksbyggnader och regleringar	31
Distributionsanläggningar	31
<i>Innehållsförteckning</i>	32